



LETO XXI

SEPTEMBER, 1972

STEVILKA 9

# MISLI

# MISLI

(Thoughts)

MESECNIK ZA VERSKO  
IN KULTURNO ŽIVLJENJE  
SLOVENCEV  
V AVSTRALIJI

\*  
USTANOVLJEN LETA 1952

\*

Izdaja slovenski franšiškani  
\*

Urejuje in upravlja  
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.  
19 A'Beckett Street, KEW,  
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

\*

Naslov: MISLI  
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

\*

Letna naročnina \$3.00  
(izven Avstralije \$4.00)  
se plačuje vnaprej

\*

Rokopisov ne vražamo  
Dopisov brez podpisa  
uredništvo ne sprejema

\*

Tisk: Polyprint Pty. Ltd.,  
7a Railway Place, Richmond,  
Victoria, 3121

FRIDERIK BARAGA — misijonarjev življenjepis,  
spisal Jaklič-Solar. Cena en dolar.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar  
in pol.

HUDA PRAVDA — povest iz dne slovenske re-  
volucije spisal Lojze Ilja. Cena tri (vezana knjiga  
štiri) dolarje.

MEDITACIJE — Pesniška zbirka Franca Sodje.  
Cena en dolar.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE CASTI —  
Krasna knjiga o Baragovem ččičenju Matere božje.  
Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

Priporočamo tudi angleško knjigo (čepna izdaja)  
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno  
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec  
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-  
skemu prijatelju. Cena en dolar.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih  
let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so  
mu na razpolago po tri dolarje.

## IZ NAŠE UPRAVE

Ni dolgo tega, ko sem dobil tudi pismo naročnice. Projala je novo  
številko MISLI: prva dva in zadnja dva lista sta bila — dvojna. "Kaj  
takega se mi pod uredništvom p. Bernarda ni nikoli zgodilo. Kaj me  
imata za morec, da bom osem strani dvakrat brala? . . ." Kaj bi še  
rekla, če bi nekaj strani manjšalo, kar se tudi včasih lahko zgodil.

Draga naročnica, MISLI tiskajo v tiskarni in tudi zganjujejo ter zga-  
gajo v obliko, ki jo dobite v roke. S pomočjo naših sester in pomočnikov  
jim namo damo ovitek in nesemo na pošto. Nemogoče je pri pakiranju  
vsek izvod posebej prelistati, če ni morda tiskarna napravila kakšne  
pomote. Zato se včasih zgodil, da so morda gotove strani dvojne, ali pa  
cele liste, drugih pa manjka . . . Ni krivda uprave, pa tudi tiskarna se  
gotovo nima namena norčevati iz bravcev. Če na nešrečo dobite pokvar-  
jen izvod MISLI, mi sporočite, pa bom z veseljem poslal drugega. Enako  
rvanjite v slučaju, če naročnika ne bi prejeli, saj tudi pošta tu je tam  
lahko kaj inugbi.

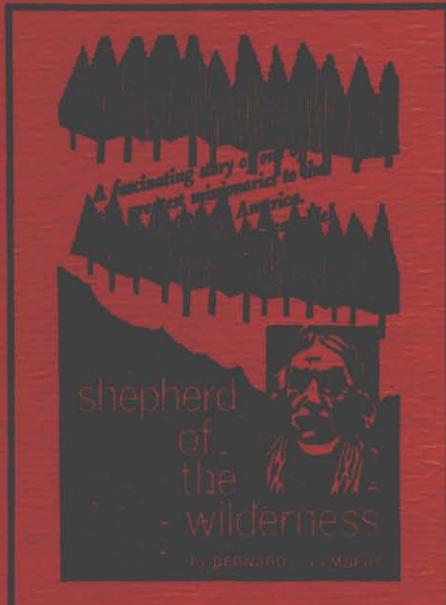
Lepo prosim, ne takoj misliti najslabše! Star slovenški pregovor tudi  
pravi: Jeza škoduje lepoti . . . Posebno še, če je neupravičena in kri-  
vilen.

UPRAVNIK

## NAROČI IN BERI !

V ZDA je Zgodovinski odsek ZDSFB Tabor izdal in založil "BELO  
KNJIGO", ki v zgodčeni obliki prikazuje razvoj v naši domovini od ap-  
rila 1941 do maja 1945. Knjiga vsebuje okrog 10,000 imen v tem  
oddobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Seznam ni po-  
poln, saj manjka po mnenju sodelavcev knjige še domala polovica  
imen. Zato bo knjiga zlasti vredna tistim, ki so illi skozi prva begunska  
taborišča ter bi s svojim spominom vsej delno lahko izpolnili vrzeli  
z novimi imeni. Dobrodošla bo tudi vsem ostalim, ki ne zapirajo oči  
remic.

"BELO KNJIGO" lahko naročite na naši upravi, saj bo prva  
pošiljka kmalu dosegla. Cena pet dolarjev.





LETNO XXI.

SEPTEMBER, 1972

ŠTEVILKA 9

## *Ob Baragovi obletnici*

OB CESTI, ki veže Trebnje z Žužemberkom, stoji graščinica Mala vas. Levo od glavnih vrat je med nizka okna vzdiana kamnita plošča. Napis na njej nam pove, da se je pod streho te hiše leta 1797 rodil **Friderik BARAGA**. Kot je bil preprost mož, ki je to ime nosil, tako je preprost napis, ki oznanja letnico njegovega rojstva. Je pa ta letnica začetek izredno bogatega življenja, ki je za vedno vtisnilo svoj pečat tako narodu v domovini, kakor zgodovini severnih pokrajin Ameriških združenih držav. Baraga ni priznan samo med nami kot največji slovenski misijonar — tudi Amerika ga priznava kot svojega pionirja in ameriška Cerkev ga imenuje enega svojih stebrov. Veliki narodi nam ga zavidajo. Upravičeno lahko rečemo, da ga danes, ko obhajamo 175-letnico njegovega rojstva, pozna in prizna ves svet — tujci velikokrat mnogo bolj kot mi, ki smo njegovi rojaki. Tolikšno je njegovo gigantsko delo, da iz tisočev dokumentov znova in znova dvigamo nova odkritja. Vsako pridaja novo potezo Baragovi osebnosti, njegovemu nesebičnemu delu, njegovi požrtvovalni ljubezni.

Na lanskem ameriškem Baragovem dnevu (L'Anse, Michigan) je govornik g. Tone Zrnec CM stavljal zbranim tale vprašanja: "Kako je to, da se še danes ljudje tako zanimajo za Baraga? Zakaj pišejo o njem še vedno toliko življenjepisov, člankov in pisem in jih celo prevajajo v druge jezike? Zakaj se zanj zanimajo tudi naši bratje protestantje? Zakaj ga ljudje petih kontinentov iščejo in stikajo za njim? Ali gre pri tem le za znanstveno zanimanje ali za navadno radovednost?" Svoja vprašanja je govornik zaključil z ugotovitvijo: "Mora biti nekaj bolj globokega in pomembljivega. **Friderik Baraga govori našemu srcu in nam odkriva Kristusa.**"

Isti govornik nato nadaljuje:

"Poznamo Baraga kot duhovnika, misijonarja, škofa, pisatelja, učenjaka, pionirja in socialnega delavca. Toda o njegovi osebnosti in pravi veličini pa moremo soditi le, če ga gledamo skozi prizmo osebne svetosti. Postati svetnik, to je bil veliki cilj njegovega življenja in dela . . .

Kaj nam pomeni Baraga v dobi po II. vatikanskem cerkvenem zboru? — Živimo v času, ki malo zaupav resnico tako dolgo, dokler ne priča zanjo z življnjem in delom posameznik. Zato je danes prav posebno važno, da imamo konkretne zglede, ki so polni svetlobe in topote. V vseh ozirih nam je Baraga posebno blizu. Kot misijonar, apostol in utemeljitelj Cerkve v tej čudoviti ameriški pokrajini je dokončno povezal svojo svetost s svojim delom, trpljenjem in molitvijo. Istočasno pa je goreče želel in si prizadeval za svetost božjega ljudstva te dežele, kateri je za Jezusom Kristusom ponavljal: 'Bodite popolni, kakor je popoln vaš oče v nebesih' (Mt. 5, 48). Luč Baragovega zgleda bo razširjala svojo svetobo vse bolj na široko in njegova moč bo naraščala, dokler ne bo Cerkev — za kar upamo in prosimo — svojemu svetemu služabniku dala najvišje priznanje in dokler ga vsemogočni Bog ne bo proslavil z izrednimi znamenji.

Svetniki in kandidati za svetnike na božji klic ne odgovarjajo na abstrakten, za vse enak način, ampak konkretno. Njihova pot je navadno samo njihova. Ali pa je le kaj skupnega za vse? Predvsem tote: **Rasti v svetosti, se pravi, rasti v ljubezni: Ljubezni do Boga in do bližnjega.**

Friderik Baraga se je močno zavedal, kako je treba ljubiti. V njegovem srcu se je ljubezen do Boga in do bližnjega čudovito razcvetela. Ves čas je močno čutil božjo bližino, božja milost pa ga je neprestano v nemala za pravo ljubezen. Trudil se je, da bi v vsakem

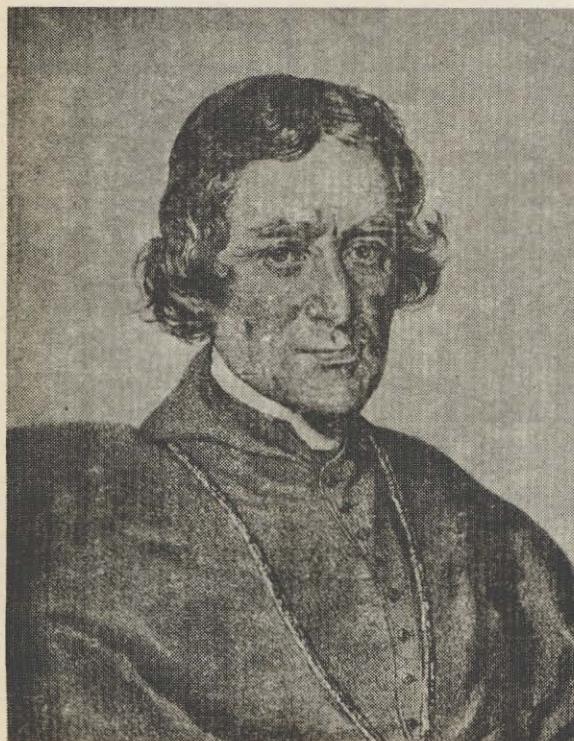
dogodku, veselju ali žalostnem, ob vsakem srečanju prijatelja ali neprijatelja — srečal Boga, ki je na delu . . .”

Govornik je imel prav: naš Baraga ravno v tem najbolj govoril našemu srcu in nam odkriva Kristusa. Danes svet najbolj pogreša resnične ljubezni v dejanju. Ljubezni tudi najbolj išče, najde je pa ne, kadar koli se njegova pota oddaljujejo od Boga, ki je Ljubezen sama. Kot ne more biti v človeškem srcu ljubezen do Boga brez ljubezni do bližnjega, tako tudi prave ljubezni do bližnjega ni, če ne temelji na božji ljubezni. Je le izreden, ki se slej ko prej zmaliči v samoljubje, trajne vrednosti pa nima.

Zato je prav, da se ob spominu 175-letnice Beragovega rojstva spomnimo tudi njegovega krsta, ko je bil rojen za božjega otroka. Bilo je isti dan, 29. junija 1797, ko so ga kmalu po rojstvu odnesli v dobrniško farno cerkev, kjer ga je pri starodavnem krstnem kamnu oblila krstna voda. Tu je bil postavljen temelj, na katerem je Baraga gradil svoje bogato življenje ljubezni in žrtve. Tega se je sam predobro zavedal. Iz ohranjenih zapiskov vemo, da ob svojem

prvem obisku domovine, v oktobru 1837, ni obiskal samo svoje rojstne hiše, ampak je v dobrniški cerkvi pokleplnil h krstnemu kamnu. Celo uro se je v globoki molitvi zahvaljeval Bogu za milost svetega krsta in obnavljal svojo krstno obljubo. Isto je storil, ko je svoj rojstni kraj v februarju 1854 drugič in zadnjikrat obiskal. Pol ure je klečal ob krstnem kamnu v vidni ginjenosti, nato a je šel naravnost k oltarju in dolgo govoril o krstu in o posvečajoči milosti. Če kje, je med svojimi Indijanci lahko zaznal vrednost krsta, saj je tclike videl po krstu popolnoma spremeniti svoje življenje. Kaj je on sam v sebi zgradil na božji osnovi krsta, pričajo njegovi številni življenjepisi. Kakšen nauk za nas, ki se dostikrat zadovoljimo zgolj s krstnim listom, za življenje po veri pa se ne potrudimo . . .

Ob visoki obletnici Beragovega rojstva in krsta se zopet zamislimo v njegov zgled, ki je res “poln svetlobe in poln toplote”. Prav to je, kar svet danes potrebuje, kar potrebujemo mi. Ogrejmo se ob njem, pa bo tudi naši izseljenski družini petega kontinenta topleje in prijetnejše. Boš poskusil?



Naš veliki rojek

FRIDERIK IRENEJ BARAGA

- 29. junija 1797:** Baragovo rojstvo v graščini Mala vas in krst v dobrniški farni cerkvi.
- 1799:** preselitev na grad Trebnje.
- 1806—1816:** v ljubljanskih šolah.
- 1816—1821:** študij prava na dunajski univerzi, ki ga konča z odliko.
- 12. jul. 1817:** prvo srečanje s sv. Klemenom Hofbauerjem, apostolom Dunaja, ki je odločilno vplival na Baragovo duhovni razvoj.
- 1821—1824:** v ljubljanskem semenišču.
- 21. sept. 1823:** mašniško posvečenje v ljubljanski stolnici.
- 22. sept. 1823:** nova maša v ljubljanski stolnici.
- 1824—1828:** kaplan v Šmartnem pri Kranju.
- 1828—1830:** kaplan v Metliki.
- 31. dec. 1830:** prihod v New York.
- 1831—1868:** misijonar med ameriškimi Indijanci.
- 29. jul. 1853:** imenovanje za apostolskega vizitarja Gornjega Michigana.
- 1. nov. 1853:** škofovsko posvečenje v cincinatski stolnici.
- Maja 1866:** prenos škofijskega sedeža iz Sault St. Marie v Marquette.
- 9. okt. 1866:** zadet od kapi na 2. cerkvenem zboru v Baltimoru.
- 19. jan. 1868:** Baragova blažena smrt v Marquette.
- 31. jan. 1868:** dan Baragovega pogreba v Marquette.

# MOJ OČE

FRANC SALEŠKI FINŽGAR

Oče je vse zнал: kmetovati, gojiti sadno drevje, zdraviti ljudi in živino, kuhati oglje, zidariti, no, in kot krojač je bil mojster za irhaste hlače. (Delal jih je za prezidenta, za grofe in bogatine; bile so vse z zeleno svilo prešite, okrašene z venci, gamsi, jeleni). Tudi kožuhar in burnusar je bil odličen. Zimske noči je šival do polnoči in še čez, da je mogel riniti s kajžo tako, da nam res nikoli ni manjkaalo kruha, meso smo pa kupili dvakrat v letu: za Veliko noč in za žegnanje. Oče je bil pridobiten, a vse z naporom in delom, varčen pa od sile, toda nikoli skop. Pri njem so se shajali, čeprav pri kajžarju, možaki veljaki iz vse vasi. Vsi so ga imeli za modrega in preudarnega človeka, pa so hodili k njemu na pogovore in posvetovanja. Zimske večere je bilo — ker je šivaril — vsak večer polno mož vasovalcev. Te sem kajkrat poslušal s peči, dokler nisem gori zaspal. Čut za pristen jezik se mi je takrat oblikoval. — —

Da mi je bil oče vzor in veljavnost nad vse, ni treba poudarjati. Udaril me ni prav nikoli, beseda je zaledla vse. Če je pri oknu zažvižgal, kadar sem bil na vasi med drugimi fantiči, sem planil v skok domov. Navedem naj nekaj prigodic, ki potrdijo očetovo avtoritetno in razodenejo, kako me je vzugajal.

Ko sem jo v šoli nagodil in me je šomašter prišel tožit, me je oče na nitko otvezel za nogo k mizi. Vsi so odšli v polje, hišo so pustili na stojaz odprto, jaz pa sem s knjigo v roki čepel pri mizi in si nisem upal nitke pretrgati.

Nekoč sem se uprl, češ da ne maram ričeta. Nihče mi ga ni ponujal in me ne silil. "Prav, prav", je rekel oče in vevel postaviti moj obrok v skledici na peč. Ob dveh popoldne sem že prosil kruha. "Še nisi južinal. Malica se dobi šele po kosilu". In tako sem čakal do štirih popoldne. Ko mi je le preveč krulilo po želodčku, sem splezal na peč in poobedoval svoj ričet.

Ko sva bila z očetom za Zavrhom, je oče imel s seboj klobaso. Opoldne mi odreže kolešček klobase in razloži:



"Otroci ne smejo prida mesa jesti, sicer dobe pretrdo glavo in se ne morejo učiti. Dam pa ti tale kolešček klobase; z njim si boš mazal zobe, da pojdejo rajši v kruh, ker je precej suh".

Kadar sva bila sama, mi je vedno kaj pripovedoval in me učil. Ko sva šla po ozki brvi čez potok Završnico, me je ustavil:

"Kadar greš čez brv, ne glej nikoli v vodo, naravnost predse na sredo brvi glej! Če grede zijaš v vodo, ki se vrtinči pod tabo, se ti lahko zvrsti v glavi in štrbunkneš v valove". — —

Vsi ti nekateri drobci iz mojega deškega življenja so samo dokaz, kako je moj oče umel vzugajati. Šibe ni nikoli rabil. Nikdar nisem slišal trdih ali celo surovih besedi. Zahteval je red v hiši, pri delu, pri jedi. Zgodaj nas je naučil, da mora biti red tudi pri jedi. Vse le ob določenih urah. Rezino kruha sva z bratom dobila le popoldne po obedu. Če mi je košček kruha padel na tla, je vevel oče:

"Poberi in poljubi košček! Ljubi kruhek si užalil, zato ga prosi odpuščanja". — Slaščic ni sem poznal. Edini rog (kifeljc) sem res dobil ob svojem godu — seveda od mame, a sem ga ves dan hranil, preden sem to dobroto použil.

Družinsko in versko življenje je bilo v naši hiši tako zgledno, da ga šele danes prav občudujem; tedaj tega nisem razumel. V družini nas je bilo šest: oče, mati, dva fanta, teta in ded. Vse to je bilo ena sama duša in eno samo telo, če hočete. Glava temu telesu je bil oče, srce pa mati. Vsi drugi smo bili udje. Nikoli ni bilo v družini prepira. Ded je včasih za malenkosti kaj pogodrnjal, pa je oče vselej tako modro ukrenil, da ni žalil, in vendar gospodaril. — —

Vera je bila tako lepa, da si je želim za ves svet take. Nič pobožnjakarstva, nič organizacije, ko na povelje razkazuješ vero in moliš. Vse je šlo samo po sebi: večerna molitev (vedno skupna — rožni venec), zjutraj vsak po svoje, kakor se mu je ujemalo z delom. Sv. maša nedeljska, ob delavnikih le za godove in posebne svetnike. Niti enkrat nisem slišal kletvine, razen en sam primer, ko sva očeta z bratom res razjezila in je zaklel s hudičem. Taka žalost je zavladala po hiši, da nihče ni ne pri obedu ne popoldne spregovoril. Bila je sobota. Mati naju je poslala na večer k spovedi in v nedeljo sva videla, da so bili oče in vsa družina tudi pri sv. obhajilu. Pri kosilu je bilo potem tako lepo in slovesno in toliko ljubezni, da sem še danes ganjen, ko se tega spomnim. Očeta je tudi vsa duhovščina zelo cenila — zaradi modrosti, pa tudi zato, ker jim

je marsikatero povedal, nikoli žaljive, navadno s humorjem, a po vsej resnici.

Ko sem bil v gimnaziji in zlasti v bogoslovju, sva z očetom večkrat modrovala tudi o verskih vprašanjih. Pogovarjala sva se o postu, ki smo ga pri nas doma strogo izpolnjevali. Vseh 40 dni nismo okusili niti kanca živalske maščobe in ne koščka mesa, tudi domačega prekajenega ne. V krčmo oče ni zahajal, razen po opravku ali na kakem sejmu. — —

Očetova avtoriteta je bila za vse veljavna. Ko sem bil osmošolec, brat pa vojak (zastavonoša 17. polka), sva morala vselej prositi, da sva smela kak večer v krčmo. Oče je redno dovolil, a tudi uro napovedal, kdaj se morava vrniti. Velikonočni ponedeljek sva se zakasnila v prijetni družbi. Mati je bila vsa nesrečna in je ves čas hodila poslušat, kdaj prideva. Seveda naju je koj pri vratih oštela. Oče pa je mirno rekel (že v postelji):

"Kadar mislita še ostati čez določeno uro, vzemita staro v košu s seboj, da je doma ne bom poslušal!" Konec: nihče ni zinil besedice, le mater sva prosila odpuščanja.

Umevno je, da mi je bil tak oče prvi učitelj življenske modrosti.

Iz "Leta mojega popotovanja".

## PODOBE

VINKO ŽITNIK

### Dri malici

Siv, razoglav pred hlebcem si sedel,  
oprta na mizo z golimi komolci,  
na sklenjenih rokah ti je slonel  
razbrzdani obraz — in tvoj pogled  
je verno, vdano v kot na križ strmel:  
skoz okno za teboj so se kazali  
vrtovi, potok, cesta, most, kozolci,  
hrib, cerkev, v dalji Krim — naš dom tačas  
z njim zadnji žarki so ko most vezali . . .  
A v meni, oče, ta tvoj zgled živi  
še zdaj kot most, ki do Boga drži!

### Roke

O Bog, te dobre, trudne kmečke roke,  
podobne velnici napol razklani,  
ki so trpele le za nas, otroke:  
spomladni pognojeno prst orale,  
sejale žito in seno kosile,  
poleti klasje žele in mlatile,  
v jeseni klet in žitnico polnile,  
vodile k sreči, ki jo gruda hrani,  
za nas molile ter nam kruh delile —  
so v zadnjem gibu mrzle obležale  
in prazne nas za zmerom zapustile!

Mary Help of Christians

Shrine

Lemont, Illinois



Spomini na spomin  
tudi včasih - Cenovnik  
Klesinočni knjigovod  
Papež Tommaso - Lantek  
Domenički PT Meroš  
Franc Štefan Štefan  
Peter Gerkman Štefan Štefan  
Eugenija Štefan  
Edward Štefan Štefan  
Angela Novak  
John Petar Štefan  
Natalia Žaknajek Štefan  
Julijana Štefan

## S SLOVENSKIMI "GRKI" — V AMERIŠKE ATENE

P. BERNARD

slednji dan je več dnevnikov prineslo sliko s podatki o novodošli družini. Gerkmani so bili na mah čudno slavni; kje bodo našli zavetje, nihče ni videl. Za devet ljudi, ki morajo pač skupaj ostati — kje se bo našel prostor?

Nastanili smo jih v dvorani pod slovensko cerkvijo sv. Cirila na Osmi cesti. Ni bilo drugega izhoda. Naulekli smo jim nekaj "pohištva", rojaki so jim donašeli stvari za v lonec in skledo. To je za prvo silo, smo rekli, pa se je zavleklo v tedne, če ne celo v mesec, marsikaj sem pozabil. Mrzlično pridno smo iskali novega sponsorja, pa ga od nikoder ni hotelo biti. Oglašali smo v slovenskem in angleškem tisku. Položaj je postajal resnično mučen . . .

Končno se je oglasila žena Amerikanka, neka vdoma Lucija iz kraja Athens v državi New York. Ponudila je Gerkmanom prazno hišo in obljudila možu poiskati primeren zaslужek, pa še kaj podpore od strani njenih sosedov in znancev.

Athens! Ime po glavnem mestu Grčije, po naše: Atene! Nekam pomenljivo, kali? Simbolično menda. Saj sa Gerkmani takorekoč Grki, kam naj gredo, če ne v Atene? Toda kje je ta blaženi kraj? Prav nič znan nam ni bil.

Našli smo ga na mapi tik velike reke Hudson, ki teče od severa navzdol proti New Yorku. Majhno podeželsko mestece, tako vsaj takrat. Nekako v sredi med New Yorkom in Albany, nikakor ne blizu.

Pohiteli smo na oglede. Kraj dosti prijazen, gospa Lucija prav ljubezniva. Govori samo angleško, tako menda vse mesto. Ponudena hiša — bolje bi se ji reklo bajta — priljčno trdna, iz opeke in delno lesena, toda vse prej ko prostorna. Kako naj sprejme družino z devetimi člani? Toda sila kola lomi, prikimali smo. Še vem, kako sem se oddahnil, ko Gerkmanova oča in mati nista pokazala najmanjšega razočaranja. Peter je poln poguma kar brž preračunal, kako bo treba pograbitibti orodje in stanovanje raztegniti. Botra Lucija se je z vsem strinjala in obljudila sodelovanje.

Kljub vsemu nismo pustili slovenskih Grkov v ameriških Atenah s preveč lahkim srcem. Kako bodo zmagovali težave? Čisto sami med popolnimi tujci, pa brez znanja jezika? Ali naj nas v veselo brezskrbnost zaajčka le dejstvo, da še nismo slišali iz njihovih ust besede, ki naj bi pomenila javkanje in tarnanje?

Po nekaj dneh se je v New Yorku organizirala ekspedicija pomočnikov pri predelovanju hiše. Vodja je

RAZGLEDNICA IZ LEMONTA z vrsto podpisov.  
Datum je dobro viden. Ob branju imen podpisanih — vstajajo spomini. Skoraj ob vseh. Ob nekaterih za lepa poglavja, ob Petru Gerkmanu za celo knjigo. Kar debela bi morala biti. Da se je vendar tudi ta možakar znašel med lemontskimi romarji! Ne vem, če drži, dejal bi, da prvič na obisku ameriških Brezij.

Torej — spomini! Žal, nekam luknjičasti so že, pa še vedno menda vredni papirja in branja.

V New Yorku pred kakimi 22 leti. Med begunci v avstrijskih taboriščih, ki so želeli priti v Ameriko, je bila tudi družina **Peter Gerkman**: oče, mati in sedem otrok. Najstarejši, Peter ml., je imel kakih enajst ali dvanajst let. Doma so bili na Gorenjskem, nekje v župniji Cerkle, če niso bile Vodice. Peter Gerkman je bil izučen čevljar, imel pa je pohabljeneno nogo.

Naša Liga jim je s pomočjo NCWC našla garantorja. Kdo je bil, se več ne spominjam. Na njegovo garancijo so jih poslali na pot do morja in čez. Ni bila kratka ta pot, če se prav spominim. In preden so dospeli v New York, je še sponsor odpovedal. Zakaj je do tega prišlo, sem pozabil. Nemudoma smo se poognali na lov za drugega. Ni ga bilo od nikoder . . .

Ko je ladja odložila Gerkmane v New Yorku, so bili deležni velike pozornosti. Tako številnih družin med begunci ni bilo ravno veliko. Časnikarji so o njih poizvedovali, slikanja je bilo nič koliko. Na-

bil še danes vsemu slovenskemu New Yorku predobro znani Tone Babnik, ki mu pristaja vsako orodje. Z njim sta bila rajni Janez Krivina in dr. Joža Basaj, danes je ta mož v pokoju nekje na Koroškem. Zdi se mi, da je bil še kdo, imen se žal ne spominjam. Svojo odpravo so še nekaj kratov ponovili. Vmes je pa Peter Gerkman sam garal dni in noči. Počasi je hiša dobivala novo lice, v zadovoljivo prostornost ni mogla narasti. Kljub temu sta se v naslednjih letih družini pridružili še dve članici, domačinki v ameriških Atenah — Gerkmani in Gerkmanice so narasle na število enajst. Niso bili redki, ki so dejali: kje je ostala pamet . . . Atenska katoliška šola jih je kmalu imela v vseh svojih razredih.

Moji obiski v Atenah so mogli biti kaj redki. Vzeti si je bilo treba ves dan. Vračal sem se vedno vesel in z neizbrisljivimi vtisi. Gerkmanov močna volja, zapanje v Boga in neverjetna delavnost, vse to mi je bilo tudi v osebno spodbudo. Nazadnje sem jih obiskal leta 1954, preden sem se selil iz New Yorka v Lemont in od tam naslednje leto v Avstralijo. Na svoje veliko začudenje sem našel Petra Gerkmana nekaj blokov proč pri svežem zidarskem delu . . .

Kupil si je bil majhno zemljišče z napol podrto hišo na njem, zdaj jo je predelaval in prezidaval po lastnem načrtu. Družina odrašča, treba ji je nove strehe. Ne sme biti pritlična, vsaj eno nadstropje mora imeti. In je bil za vse sam . . . Pa boste zmogli, Peter? — Kako bi ne, vsega sem vajen . . .

—o— —o— —o—

Zdaj samo še iz Petrovega pisma za božič 1969:  
Zdrav sem še zmerom, hvala Bogu, tudi žena. Delava in služiva oba, ker moja pokojnina ne zadostuje.

Zdaj nas je še samo pet pri skledi, ne več enajst kot nekdaj. Šest se jih je poročilo: Martina, Peter, Miha, Helena, Katarina in Janez.

Svojo hišo imajo: Martina, Miha in Katarina. Največja poroka je bila Helenina. Je bilo 160 svatov, trije duhovniki in pet bogoslovcev je pelo med mašo.

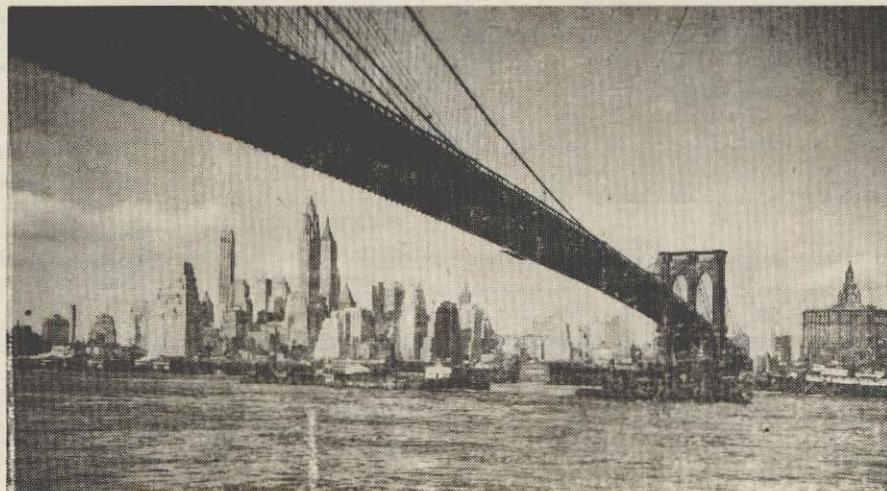
Peter je končel College v juniju in dobil diplomo. Izmed 38 kandidatov jih je dobito diplomo devet. Zdaj je Peter kar dober. Poprej je bil velik revec. Ni šala preživljati ženo in otroka, pa stanovanje plačevati. Podnevi se je šolal, ponoči hodil na delo.

Marinka tudi hodi v College — že tretje leto. Ta pa dela na telefonu pri neki kompaniji podnevi, zvečer pa v šolo. Tone je v septembru prišel iz Vietnama in zdaj je zopet tam. Hudo mu je. Prihodnje leto bo tudi on šel v College, za letos je bil prepozen. Zadnja je Ivanka, ki hodi še v osnovno šolo, potem pojde tudi ona v College.

To je prvo leto, da nimava z ženo nič odplačevati na dolg. Pa saj je davkov toliko, da ne zmaguješ, če nimaš zasluga od nadur. Žena in ena hčerka mislita iti spomladi na obisk v Slovenijo. Botra Lucija je v pokoju že kake tri leta in se še kar dobro drži. Še vedno se zanima za nas in mi zanje.

—o— —o— —o—

Tako. Zapisal sem v začetku tega članka, da se mi je zbudilo za celo knjigo spominov. Le površno sem jih nekaj nametal. Številko MISLI s tem spisom bom poslal Petru Gerkmanu z željo, da on sam izpolni te moje luknjičaste spomine, oziroma napiše svoje lastne. Saj je poleg vsega drugega tudi "pismen". Gotovo tak mož zasluži vse bolj kot kdo drug, na primer jaz, da bi njegovi spomini izhajali v tisku.



Pogled na newyorške velikane izpod brooklynškega mostu

# Mladina je duša slovenskih domov

Iz argentinske "Svobodne Slovenije" ponatiskujemo govor Ing. Jerneja Dobovška ob priliki dvanajstletnice obstoja karapačajskega Slovenskega doma. Toliko je v njem informativnega in poučnega tudi za avstralske Slovence. Kje je naša skrb za mladi slovenski rod, ki dorašča na peti celini? — Urednik.

Danes se spominjamo odločne volje naših staršev, ki so ta dom zgradili, da bi se v njem zbirale slovenske družine in se njih otroci utrjevali v verskem, ideološkem in kulturnem pogledu. Priznati moramo, da so žrtve ustanoviteljev tega doma dosegle zaželeni cilje: karapačajski dom je ves ta čas krepko izpričeval življenje in delovanje slovenskega človeka. Kaj nam pomeni slovenski dom?

Pomni nam velik žlumen, pomeni nam središče slovenstva v Argentini. Toda toploto in moč mu dajejo slovenske družine, ki so njega jedro. Če je jedro, to je slovenska družina, močno, bo dom lahko uspešno vršil svojo nalogu. Zdrava, idejno zavedna ter versko podkovana slovenska družina je sila in vzmet, ki vodi in je podlaga vsemu našemu življenju.

Mladina se že od prvih let zbira v domovih. Ali ni lepo gledati v slovenski šoli naše male? Čez 800 jih je v Velikem Buenos Airesu! Pod strehami Slovenskih domov si dopolnjujejo pouk, ki so ga najprej dobili v lastni družini.

Spoznavajo bogastvo slovenske besede in lepote slovenske zemlje. Utrjujejo se v znanju zgodovine Slovencev in njih tradicije. Spoznavajo slovensko tragedijo pred četrt stoletja, slišijo o pravilni sliki komunizma. Tako se bodo znali tudi pravilno odločiti v sedanjih časih v Južni Ameriki.

V naših domovih se zbirajo dekleta in fantje, organizirani v Dekliški in Fantovski organizaciji. So rojeni v Argentini, a so slovenske krvi. Želijo doprinesti svoj delež, dati svojo silo in mlado moč za nekaj višjega.

Mladina je bodočnost sveta. Vsi tokovi, vse organizacije stremijo za tem, da bi si pridobili mladino. Vse politične, prosvetne ali druge organizacije, pri nas in po svetu, imajo svoj mladinski oddelek. Zakaj? Zato, ker je mladina važen činitelj za ves bodoči razvoj človeštva.

Mladina je kritična, a iskrena. Ne sprejme slepo vsega, kar ji ponujajo. Upira se nasilju in zatiranju. A ima ideale.

Pravi znani ameriški škof Fulton Sheen: "Pri kraju so dnevi, ko so vodili ljudi z oblubami. Začel se je čas, ko jih bodo vodili s klicem k junaštvu, odpovedi. Mladina hrepeni po priložnosti, da bi sebične koristi žrtvovala za stvar, ki je vredna!" — tako škof Fulton Sheen.

Prav zato je tako važno, da mladina ne zapade lažnim klicem, da svojega mladostnega navdušenja ne troši zaman.

Kaj je za našo mladino v Argentini vredno žrtve?

Katere so tiste vrednote, za katere naj se naša mladina zavzame?

Brez dvoma je ena največjih vrednot, da si ohrani in krepi slovensko zavest, da jo bo kot zaklad prenesla v bodoče rodove! Biti mora ponosna na svoje slovensko poreklo! Dokler bo naša mladina ponosna, da so njeni starši Slovenci, se nam ne bo treba batiti, da se bo za slovenstvo zgubila.

Poleg staršev naj bi prav slovenski domovi in organizacije v njih stremeli, da se naši mladini ta vrednota doprinese in vcepi. S treznim razpravljanjem in lepim zgledom se pri naših mladih mnogo doseže. Naša mladina je namreč notranje močno razgibana. O tem pričajo globoka vprašanja, katera so stavili petočci v srednjšeškem tečaju svojemu profesorju. Nadvse zaželeno bi bilo, da bi na ta in še druga vprašanja dobila mladina **pravilen** odgovor v naši sredi, da si ga torej ne bo treba iskati drugod!! Mladina prav v teh časih potrebuje pomoči in nasvetov starejših. In to je bil glavni nagib, da se je ustanovil Mladinski svet Društva Slovencev, ki bo pospeševal sodelovanje med starejšo in mlajšo generacijo.

Po lastni izkušnji vem, da je mladina zelo sprejemljiva za dobro besedo, rada se žrtvuje, če ve zakaj se ji je treba žrtvovati. V slovenskih domovih v Argentini se posveča veliko vzgojiteljev naši mladini. Naj bi se to delo ohranilo in se razširilo, čeprav je združeno z velikimi težavami. Uspehi prav gotovo ne bodo izostali.

Razveseljivo je dejstvo, da se mladina rada aktivno udeležuje pri delovanju v domovih. Naj za primer omenim le Slovenski dom v Miramaru, kjer so trije odborniki mlajši od 22 let. Vsak je sprejel določeno delo, ki ga vestno in z veseljem izpolnjuje.

Prva doba, doba gradnje naših domov, je v glavnem zaključena. Vstopamo v drugo, težjo dobo, ko je treba dati našim domovom dušo. Kakor je otrok duša družine, tako je mladina duša slovenskih domov. Storimo vse, da bo ta duša, to je naša mladina, moralno zdrava, idejno odločna in versko globoka.

---

"... O bolezni p. Bernarda smo slišali tudi doma. Ali je že kaj boljši? Bog naj ga ohrani še dolga leta! Toliko dobrega je storil na tem svetu. Še kot otrok sem deklamiral njegove pesmice iz Orliča. Lepo ga pozdravite! Pošiljam mu poseben blagoslov! ..." (Iz pisma škofa dr. Stanislava Leniča, ki bo čez nekaj mesecov obiskal avstralske Slovence.)



G.S.

## OČETOVE TEŽAVE "OD ZUNAJ" . . .

SO LJUDJE, ki so si "ljubezen do bližnjega" vzeli za svojo nalogu. Vedno prihajajo z dobrimi nasveti k nam — v resnici pa jim ti nasveti na prihajajo iz srca, temveč iz napuhnjene glave. Ti moj očetovski poklic pošteno grenijo.

Resnična ljubezen do bližnjega, kakor jo Bog od nas zahteva, ne prihaja samo preko jezika, temveč je ukoreninjena v srcu in vsega človeka prevzame ter preoblikuje.

\*

Življenje bi bilo kakor cvetoč vrt, če bi ne bilo takih krtov, ki po njem rijejo in ponujajo svoje sožalje — vse skupaj je pa le hinavsko pomilovanje.

"Tako se mi smilite, draga moja. Pet malih otrok imate in to danes, v naprednem času. To res niso mačje solze. Da vaš mož ni mogel biti pametnejši! . . ."

Pri vsem tem se pa moja žena niti ni pritoževala. Da, niti žalostnega obraza ni kazala, mi je rekla. Zato pa je tej klepetavi "pomilovavki" z nekaj besedami zaprla usta, da je bila ta čisto iz sebe. Užaljena je zatrjevala ženi: "Le kaj sem vam naredila? Samo dobro sem vam hotela . . ."

Hvala!

A kdor ima otroke, se bo res težko ubranil teh pogostih "sožalnih obrazov".

\*

Imam sina, ki je dobro leto star in sila ješč. Res je nekoliko težnji, kot so drugi otroci njegove starosti. Vendar je docela zdrav. Nič mu ne manjka. Žena je bila vesela njegovih rdečih lic, dokler niso prišli "zadavci" družinske sreče — tisti "sočutni" ljudje.

"To je nezaslišano! Otroku dajete preveč jesti! Ravnova včeraj sem brala v zdravnškem kotičku časopisa, kako težke posledice ima preobilna hrana za otroka. Enoleten otrok sme dobiti le toliko in toliko kalorij na dan. Saj me nič ne briga in vi lahko delate, kar hočete. Toda ne smete se čuditi, če bo ubogi črviček čez nekaj let rahitičen . . ."

Žena je bila vsa preplašena. Menda bi začela otroka pitati samo še z zmletim koksom, če bi tista "sočutna" soseda brala v kotičku domačega zdravnika, da je to edino primerna hrana za dojenčke . . .

Sam sem pa ženo spomnil, da je bil tudi najin najstarejši fant kot enoletnik močan jedec in kaj težak. In to tisti fant, o katerem je pred nekaj dnevi prav tako "sočutna" soseda menila, da ga moramo na vsak način poslati na morje. Fant je popolnoma izstradan.

Tako suh in bled — njej se srce krči ob pogledu nanj. In vendar naš najstarejši ni bolan. Kaj še. Zdrav je kot riba v vodi, pač v letih doraščanja, nikdar pri miru. Bog ne daj, da bi bil še vedno tako fletno zavladen, kot je bil kot enoleten fantiček!

Žena se je pomirila in si dala dopovedati, da bo naš "ubogi črviček" že shujšal, kakor hitro bo shodil.

\*

Domača sreča ni ostala dolgo neskaljena. Že so se bližali novi svetovavci. Tokrat se jim je "zasmilila" naša najstarejša hčerka.

"Najbolje bo, če jo daste v kak zavod. Tako sama vase zaprta je in vedno doma, namesto da bi se z drugimi igrala. Ni dobro, če so otroci samo med odralimi. Otrok mora med otroke! Saj me nič ne briga, vendar je nevarnost, da bo kasneje zašla na kriva pota, ker ne bo našla primerne družbe . . .".

Pa smo bili spet tam. Žena je bilo od skrbi vsa zmesana. Najraje bi zagrabilo palico in z njo nagnala hčerko od knjige na cesto. Naj bi se tam igrala, kot se njena mlajša sestrica!

K sreči je prav takrat potrkalo na zadnja hišna vrata. Prišla je žena, ki je že nekaj let zelo v skrbih za našo družino, čeprav jo — kot sama vedno pravi — nič ne briga. In ta je menila, da se naša mlajša hčerka preveč potepa. Cesta ni za otroka! Naj bi kot mati malo bolj popazila nanjo, da ne zaide na stranpotu. "Saj veste, cesta — čeprav mene to nič ne briga . . .".

Na ta način je najstarejši ušla palica, ker je žena pohitela na cesto in za lase privlekla mlajšo v hišo.

\*

Včasih pride ta "nasvet" sočutnega pomilovanja tako nepričakovano, kot bi strela udarila z jasnega.

Sedeli smo s sorodniki in znanci pri mizi: menda smo obhajali nekak god ali praznik. Pa ti vidi teta, da je naša hči Urška popila kozarc vode in kmalu zatem ugriznila v jabolko. Tedaj teta zakriči in nama z ženo skoro brez sape očita, da premalo paziva na otroke.

"Ubogi otrok bo vendar umrl, če bo na vodo jabolko jedel . . ."

Moja žena je za hip napol mrtva od strahu obledela, potem pa je planila, da bi Urški izbila usodno jabolko iz rok. K sreči sem jo mogel še prehiteti in ji dospovedati, da Urška vendar že več let kak požirek vode spije, predno se spravi na jabolko. Je pač taka — ugaja ji. In doslej še ni umrla. Morda bi jo popadli celo želodčni krči, če bi jabolko jedla "na suho" . . .

Seveda teta ni molčala. Glasno mi je dopovedovala, kako strašno sem lahkomseln. Vrhу tega je pripomnila, da sem j a z odgovoren za svoje otroke. Ta pripomba je bila vsekakor potrebna, saj bi iz njene-

ga govorjenja bilo kaj mogoče sklepati, da ona nosi vso odgovornost.

\*

Z eno besedo povedano: našo družinsko srečo vedno kaj kali. In vedno kaj od zunaj. Največkrat tisto strašno pomilovanje in sočutje ljudi, ki so si vtepli v glavo, da nam "dobro hočejo".

"In povem vam, gospod, da ni prav, da pustite sošolce in sošolke priti k vaši hčerki v hišo. Brala sem knjigo znanega profesorja, ki je s številkami dokazal, kako nevarno lahko postane tako obiskovanje . . ."

Pa sem sosedji, ki mi je to pravila, pokazal svoje začudenje. Pred nekaj dnevi se je namreč obregnila vame neka druga gospa: lahkomiseln sem, ker ne pustim hčerki pripeljati svoje sošolke in sošolce v hišo, temveč mirno gledam, kako postajajo na vogalu. In kar je najbolj čudno: sklicevala se je na istega profesorja. Pa je "sedanja" varuhinja blagra naše družine odgovorila, da je tisti profesor napisal to morda na kakšni drugi strani svoje knjige. Priznal sem, da bi bilo to možno.

Dobro vem, da moje žene ne pomilujejo samo zaradi etrok, temveč mnogokrat tudi zaradi mene. To pa zate, ker si kravate prav ne zavežem. In zaradi temu podobnih navad in razvad, ki "žene spravlja v prezgodnji grob . . ."

Včasih mora biti še kaj važnejšega, kar spoznam iz tega, da najdem ženo vso objokano v kuhinji. Res "ljubezen" in "briga" za našo družino!

Pa tudi to se zgodi, da mene pomilujejo zaradi žene. Zadnjič mi je na primer neka "dobrcrščna" gospa pravila, da moja žena vse preveč posluša tiste ženske, ki nam "dobro" hočejo. Gospe sem se smilil, ker je slišala, da si moram po utrujenem delu včasih celo večerjo pripravljati . . .

Še nikdar nisem kuhal večerje. Le kje je to potraja?

K sreči moram za konec priznati, da mi sočutje teh ljudi ne gre preveč k srcu. Le čemu neki? Je dovolj, da vznemirja ženo. Samo to rečem, da bi bilo v naši družini vse lepše in manj problemov brez vseh tistih, ki "nam dobro želijo", četudi "jih nič ne briga . . ."

## PROBLEM MALEZIJSKE CERKVE

Slovenska misijonarka s. Ivanka POKOVEC FMM se je oglasila. Kaj zanimivo nam opisuje težavne razmere malezijskih misijonov.

Fot sem zvedela, je Tomaž Možina opisal v MSLIH svoj obisk pri nas. Naj še jaz dodam njegovih slik naše dežele nekaj svojih vrstic, saj bodo morda zanimale bralce.

Rada bi opisala in osvetlila sedanje razmere v Maleziji. Naša dežela je menda Avstraliji dobro znana: vedno več turistov prihaja iz pete celine med nas, tukajšnji študentje pa radi hodijo v Avstralijo za nadaljevanje študija. Med prebivalci tu je Malajcev 48%, Kitajcev 35%, Indijcev in drugih pa 17%. Katoličanov je med vsemi žal samo 1% — torej bo moralno preteči še dosti vode, da bo dežela pokristjanjena, če sploh bo kdaj. Tudi muslimani so zadnji čas zelo misijonsko navdušeni. Vse bi radi pritegnili k svoji veri, pa četudi z denarjem in posebnimi prednostmi, ki jih ponujajo.

Naša Cerkev stoji v Maleziji pred hudimi problemi: malo domačih poklicev, skorajšnji odhod vseh tujih misijonarjev, državni prevzem šol in vseh dobrodelnih organizacij, itd. . . Še bi lahko naštevala.

Nekateri misijonarji so že pred "neodvisnostjo" spreheli tukajšnje državljanstvo, da bi jim to morda pomagalo ostati. Zanje doslej res še ni postopkov, a kot tuji so tudi oni nezaželeni. Vsi ostali, ki imajo le takozvano "stalno dovoljenje" bivanja, morajo po zakonu oditi iz dežele v letu 1975. Kdor je tu že polnih deset let, pa nima "stalnega dovoljenja", bo moral oditi, čim mu poteče doba bivanja. Jaz sem med tistimi, ki smo prišli sem šele pred nekaj leti. Doslej smo

dobivali dovoljenje le za eno leto in to brezplačno. Sredi lanskega leta pa so izvolili novega ministra za delo. Ta se je posebno zavzel za brezposelnost in si izmislił tale načrt: Če izženemo vse tujce, ki nam niso nujno potrebni, bo vsaj nekaj naših dobilo posel. Naročil je emigracijskemu vladnemu oddelku, naj proučijo vsak slučaj tujca posebej, kdo je dejeli res potreben, za koliko let še, kakšno službo vrši, kje se uči in koliko časa bo trajalo učenje (to za tuje študente) in še in še . . .

S tem novim postopkom so se vsa dovoljenja bivanja za eno leto zataknila. Začeli smo dobivati dovoljenje le za dva tedna, včasih za en mesec, dokler ne bo preiskava tvojega primera šla skozi roke prvega uradnika. Od lanskega septembra sem morala menda več ket desetkrat na emigracijski urad. Škof sam je dvakrat pisal zame, da me nujno potrebuje, ker na več mestih poučujem petje. V maju sem končno prejela dovoljenje za eno leto — a to leto se je uradno začelo zame že lanskega septembra — s plačilom takse dvajset dolarjev. Ta september bo treba zopet zaprositi. Mi bodo voljni podaljšati dovoljenje bivanja še za eno leto? . . .

Mnenje nas misijonarjev je pri vsem tem razdvojeno. Eni so mnenja, da bi bilo boljše, če bi sami odšli še predno nas država izzene. "Naj domačini pokažejo, česa so zmožni, če smo jim mi tako odveč . . ." pravijo. Tako sta že odšla dva profesorja iz semenišča in nekaj starejših sester. Drugi bi pa radi za vsako ceno

ostali. Bojijo je, da bo padlo v vodo vse, kar smo z veliki težavami in dolgoletnim delom gradili. Domači poklici so redki in le malo je res požrtvovalnih, navdušenih laikov na socialnem področju.

Oboji imajo po svoje prav. Osebno sem mnenja, da ne smemo biti pesimisti, pa naj je še tako hudo. Bog bo že kako poskrbel za svoj vinograd Malezije. Morda s trpljenjem in preganjanjem, ki je včasih nujno potrebno za novo rast. Rdeča pošast se že skriva po gozdovih. Tudi polmesec hoče vladati. Država in vsa njena politika sta tesno povezani z vero dežele. Da se ločita, bi bilo za marsikaj bolje — a pri tem bi zelo verjetno komunizem največ žel . . .

Azijci so res vse drugačni ljudje kot smo mi Evropejci, ali pa Amerikanci in Avstralci. Mi radi vidimo "big bang" (Francoz bi rekel: "il faut que ça marche"), tukajšnji domačini pa so umirjeni in imajo svoje ideje, ki jih mi težko zapopademo. Malezija je v razvoju s polno paro: povsod se zida, lepša, popravlja, modernizira . . . Vlada je izdala svoj "drugi načrt petletke". V teku te dobe naj bi Malajci zavzeli v čim večjem

številu vse važnejše posle. Zato vrsta prednosti, kar seveda ni všeč Kitajcem in Indijcem naše dežele. Ker po petih letih Malajci te prednosti ne bodo imeli več, jih zdaj državni celo v časopisih redno priganjajo, naj bodo bolj "businessminded" . . .

Država je po svojih načrtih prevzela že veliko šol. Kmalu namerava prevzeti vse otroške vrte, sirotišnice in domove za ostarele, enako vse bolnišnice . . . Temu bo nujno sledila odslovitev vseh tujih bratov-misjonarjev in sester-misjonark, ki so zgradili in vodijo te karičativne in šolske ustanove. Če bi bilo vsaj dosti domačih redovnih poklicev, ki bi delo prevzeli. Žal je pomanjkanje izučenih moči občutno: nekaj jih imamo, a vse premalo.

Tak je torej položaj v naši deželi. Delamo kar se da, dokler imamo priliko. Misjonarji so sejali, zdaj obnavljamo Marijino legijo in Frančiškovo družino (trjetji red) ter skušamo spraviti v življenje razna nova gibanja, ki naj bi živelia po našem odhodu. Bog naj da svojo rast!

## OČETOM, KI SE JIM VEDNO MUDI . . .

Recept za "pet minut dnevno" ponuja očetom v "Družini" PRIMOŽKOVA MAMICA

"Kje je očka?" — "Kdaj pride očka?"

"Očka dela." — "Očka je odpotoval." — "Očka je v službi." — "Očka služi denar." — "Očka pride zvečer."

Majhen otrok težko razume, kaj je delo. Čuti le, da njegovega očka ni. Globoko v srcu je razočaran in si misli: "Očka me ne mara, zato ga ni." Svojemu "redniku" se počasti odtuje in preneha z vprašanji "kdaj pride očka?" Ob koncu tedna se težko vživi v očetovo igro in gre raje k mami. Tedaj je očka prizadet in se počuti kot "peto kolo".

Ali je mogoče ob službi, potrebnih nadurah, ob vsakodnevni zaroti prepričljene cest z zaprtimi semaforji najti čas in zadostiti želji očka in otroka, da bi bila skupaj?

**Pet minut dnevno** je več vredno kot veliko časa v soboto in nedeljo.

Oče trinajstletne deklice, zaposlen mož, ki se vrača domov šele zvečer, pripoveduje: "O svoji hčerki nisem vedel ničesar več. Večkrat sem poskusil pogovor z njo, pa se me je še takrat, ko sem imel čas zanje, izogibal." Nekega dne je ta oče na poti domov — peljati je moral po obvozu — odkril, da je šola, kamor hodi njegova deklica, oddaljena od njegove pisarne le nekaj ovinkov. Od takrat pelje svojo hčerkko vsako jutro v šolo. Seveda mora zato žrtvovati četrte ure spanja, a to rad storii. Saj sedaj lahko sproščeno in neprisiljeno govorita. "Vsak dan ji dokažem, da sem tu **TUDI ZANJO**. Dolgi skupni sprehodi na vsake tri tedne nama ne bi mogli nadomestiti teh dnevnih

prisrčnih deset minut v avtu."

Oče triletnega Tomaža je našel pot do srca svojega sina z zobno ščetko. Čisto po naključju je nekoč, ko se je vrnil z dela, "prevzel" čiščenje zob svojega sina. Sedaj storii to vsak večer. Naenkrat je postal za Tomaža nepogrešljiv in zelo pomemben. Čiščenje zob je v očeh triletnega Tomaža veliko bolj odgovorno in zmetano delo kot vodenje velike trgovine.

In tu je še tretji oče, učitelj, ki je po naključju "našel" svoje tri otroke. Zbolela mu je žena. Hočeš nočeš je moral pripraviti zajtrk zase, za ženo in otroke. Žena je že dolgo zdrava, toda še vedno vstaja oče prvi, kuha kakav in maže marmelado. In otroci mu sami od sebe bosi pohitijo pomagat. Skupni čas pred zajtrkom je postal svet za očeta in otroke. V tem kratkem času si imajo toliko povedati in toliko vprašati.

**Skrivnost treh očetov?** — Vsi trije so brez velikih besed sklenili pogodbo s svojimi otroki. Pogodbo, ki se izpoljuje vsak dan. In prav ta "vsak dan" je pri vsem tem najvažnejši. Kajti za otroka je teden neskončno dolg; težko je osvajati njegovo srce in si ga pridobiti, če je za to čas samo v nedeljo.

Otroku pomeni malo, če sliši: "Očka služi denar, zato da lahko jemo in plačamo stanovanje." Te stvari mu ničesar ne predstavljajo, zdijo se mu same ob sebi umevne. Če pa očka ob vsem tem čisti zobe, kuha kakav za zajtrk, igra šoferja enkrat na dan, potem je to res nekaj. Otrok ve, čuti, da ga očka jemlje zares in da ga ima rad. In zato tudi on svojega očka "vzame zares" in ga vzljubi.

SKORAJ pri vsakem vhodu katoliških cerkva velikega Melbourna je obešen plakat, ki mimoidoče spomni na bližajoči se kongres. Tu je njegova reprodukcija — naj tudi bravce MISLI opomni, kaj bo v Melbournu prihodnjega februarja. Zanimivo, da sem ta plakat videl celo pred eno izmed protestantskih cerkva v mestu. Znak, da se tudi pripadniki drugih krščanskih ver zanimajo za kongres in bodo mnogi z nami sodelovali, kakor mnogi že zdaj sodelujejo tudi pri duhovni obnovi kot pripravi na kongresne dni.

O duhovni obnovi po melbournski nadškofiji smo v tem letu že precej poročali. Zajela je tisoče, nekatere bolj na široko, druge bolj na globoko. Ti zadnji se zbirajo v krožkih po domovih širnega Melbourna in se resno poglabljajo v praktična vprašanja vere v vsakdanjem življenju. Teh krožkov je preko 4.700 in se jih udeležuje okrog 50.000 vernikov. Prvi del razgovorov je obsegal vsebino: **Kaj pomeni biti kristjan? Družinsko življenje. Naša družba. Kdo nosi odgovornost?** Razgovori so prinesli tudi precej praktičnih sklepov. V eni izmed mestnih župnij (West Essendon) je na primer okrog sedemdeset mož in študentov zagrabilo za delo in v duhu duhovne obnove hotelo pomagati bližnjemu na praktičen način. Sli so po župniji in prebarvali zanemarjene domove potrebnim upokojenkam in vdovam, ki bi same tega finančno nikoli ne zmogle. "Congress News" je v svoji avgustovi številki prinesel sliko teh prostovoljev: njihovi smejoči se obrazi kažejo dovolj zgovorno, da je dejanska ljubezen do bližnjega poplačana z notranjim zadovoljstvom. A to je le en primer tega, kar človek, ki obnova resno vzame, lahko stori bližnjemu. Na sto in sto načinov moremo izžarevati ljubezen, če je v nas resnični Kristusov duh.

Drugi del razgovorov po krožkih duhovne obnove se je posvetil študiju **akcije za razvoj sveta**. O tej julijski akciji smo poročali že v marčevi številki. Ima vseavstralski in res ekumenski značaj ter je bilo vanjo pritegnjenih skoraj četrт milijona ljudi raznih veroizpovedi. Mesec je potekel v študiju o **socialni pravnosti in krščanski odgovornosti**. Vsakdo ima dolžnost doprinesti svoje k razvoju sveta.

V oktobru pa bo glavna tema razgovorov po krožkih: **Evharistija in življenje**. Verniki se bodo poglavljali v skrivnost Evharistije, ki je naš up, dar božji in božja pričujočnost, spomin Odrešenikove smrti za nas in obenem sredstvo, ki nas druži v eno družino božjega ljudstva.

Iz naše izseljenske skupine se nekateri udejstvujejo pri teh študijskih krožkih po svojih farah. No splošno pa kar priznajmo, da smo izseljenici kaj zaspani in mlačni kristjani. Mnogim se zdi krščanska tradicija dovolj, da bi se pridružili krožkom in se malo poglobili, je pa izgovor na neznanje jezika kar dobrodošel. Škoda! Precej izseljenskih duhovnikov — tudi slovenski — se je moralno zadovoljiti s preprostim sporedom večernih maš po domovih, po katerih razvijemo več ali manj živahen razgovor o veri. Morda

Melbourne, Australia February 18-25, 1973

N  
A  
Š

K  
O  
N  
G  
R  
E  
S

40th  
International  
Eucharistic  
Congress



"Love one another as I have loved you" John 13:34

bo tudi ta skromnost prinesla kaj uspehov in marsikdo bo mogoče le začel misliti, da krstni list sam na sebi nekoga še ne napravi praktičnega katoličana.

—○—

K sporedru kongresa, ki sem ga objavil v prejšnji številki, so že dodane štiri prieditve: Od 17. do 19. februarja bodo v prostorih Stella Maris Club konference Apostolstva v pomoč mornarjev (Apostleship of the Sea), v Mercy Hospitalu (porodnišnica) bo od 18. do 19. februarja seminar o "Zdravniški oskrbi družin". Narodno udruženje duhovnikov bo imelo svoje konference od 19. do 21. februarja. Katoliški skavti pa bodo imeli svojo maš 24. februarja v stolnici in nato lastno zborovanje v Catholic Complex Hall.

—○—

Za kongresne dni so rezervirani že vsi hoteli in moteli po mestu in okolici. Zdaj je prišel na vrsto že Ballarat, ki je skoraj sto milj oddaljen od Melbourna. Kongresni odbor znova in znova poziva meščane, ki bi mogli za teden dni prenočiti tuje goste (brezplačno ali pa za zmerno stanarino), naj se prijavijo v kongresni pisarni.

—○—

Kongresna spominska značka je v obliki medaljice s kongresnim znakom na eni strani in geslom kongresa na drugi. Tiskali jih bodo v visokih tisočih. Kajne, saj še niste pozabili kongresnega gesla: "LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL" (Jan 15, 12). Naj bi to ne bilo samo kongresno geslo, ampak življenjsko pravilo slehernega izmed nas!

# P. BAZILIJ

## SPET' TIPKA

31. avgusta 1972.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.  
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101  
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne  
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101  
Tel.: 86-9874

● Kot vidite po zgornjem datumu še ne morem poročati o veseloigri "Veseli dan ali Matiček se ženi" v priredbi našega Slovenskega društva (2. sept.) in tudi Očetovska proslava (3. sept.) je šele pred nami. Pač pa lahko z veseljem poročam o **duhovni obnovi za žene in matere**, ki smo jo imeli na soboto in nedeljo (26. in 27. avg.) v Slomškovem domu. Osem žena je preživelno dva dneva pri sestrach v skupni molitvi, štirih konferencah v obliki razgovora, pa tudi v prijetnem kramljanju in odpočitku. Iz obrazov sem bral, da sta jim ta dva dneva dobro dela in jim ni bilo žal, da so se tega srečanja udeležile. Naj bo na tem mestu izrečena zahvala sestrám, ki so kot skrbne svetopisemske Marte poskrbele za vse potrebno, pa tudi naši Srnečevi Anici, ki je kot vzgojiteljica vedela povedati marsikaj o vzgoji mladine.

Pa še nekaj je prineslo to srečanje: kot praktičen sklep je bilo ustanovljeno cerkveno Društvo sv. Eme, katerega članice naj bi bile v vsestransko pomoč apostolatu med našimi izseljenci. Za prvo voditeljico je bila izbrana gospa Plesničarjeva. Vsaka slovenska katoliška žena, ki želi pomagati slovenskemu farnemu občestvu, je dobrodošla. Članice se bodo sestajale od časa do časa, pomagale pri raznih cerkvenih prireditvah, obiskovalke bolnike, nudile pomoč v sili itd. Prav zato je za zavetnico izbrana sv. Ema, slovenska svetnica, ki je s svojimi dobrimi deli storila toliko dobrega med našimi pradedi. K lepemu začetku lahko samo čestitam in želim naši skupini žena obilo uspehov.

● Vsem adelaide rojakom sem v juliju zopet razposlal pisma. Saj je bilo treba podati letni obračun z ozirom na naš tamkajšnji Slovenski misijon svete Družine. V teku zadnjega leta smo brez posebne hrupne akcije nabrali vsoto \$1,634.68. Tako smo z darovi prvega leta nabirke (\$1,802.69) in polovico odškodnine za mojo nesrečo, katero sem namenil z dovoljenjem redovnih predstojnikov adelaidemu misijonu (ostala polovica je pripisana našemu fondu za



Misijon Svete Družine, Adelaide

Dom za ostarele) doslej vrnili na dolg kar lepo vsoto \$6,437.37. Torej je celotni znesek v dveh letih nabirke že presegel polovicó kupne cene. Zdaj v Adelaidi že bolj korajžno gledamo v bodočnost. Če nam bo uspelo še letos dobiti za Južno Avstralijo lastnega slovenskega duhovnika in kasneje nekaj sester, bo misijon res zaživel. Za celotne načrte bo vzelo časa, pa saj tudi Rim ni bil zgrajen v treh dneh . . .

K gornjemu znesku smo že pri julijskem obisku Adelaide primaknili kar lepo vsoto \$294.09 ter s tem začeli tretje leto nabirke.

Vsem rojakom, ki ste mi v teh dveh letih adelaidega verskega centra stali ob strani s svojo pomočjo, iskren Bog. plačaj. Ostale — zlasti adelaidekske rojake — pa vabim, da pride njihovo ime na seznam darovalcev tretjega leta nabirke.

● Ta mesec moram objaviti kar tri smrtne primere med nami. Prvi je umrl Alojz KAUČIČ, ki je bil rojen 27. februarja 1897 v Privačni pri Dornberku. V Dornberku se je poročil leta 1920 s Karolino Kralj, nato sta se izselila v Egipt in živela v Aleksandriji. Po prihodu v Avstralijo je družina živela v St. Albansu. Pokojni Alojz je letos v maju odšel v domovino, da si okrepi zdravje. Pa je bilo ravno nasprotno: moral se je podati v bolnišnico v Sv. Petru pri Gorici, kjer je 5. avgusta izdihnil. Na željo žene in obeh že poročenih sinov je bilo pokojnikovo truplo prepeljano v Avstralijo. V torek 22. avgusta smo pokropili krsto v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu ter zmolili rožni venec, naslednji dan dopoldne pa smo se istotam zbrali k zadušnici, kateri je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Pokojnemu Alojzu večni pokoj, žalujoči vdovi in sinovoma ter ostalem sorodstvu pa naše iskreno sožalje.

● V soboto 26. avgusta zvečer je mirno izdihnil v Prince Henry Hospitalu obiskovalcem naše cerkve dobro poznani Vinko MRZEL, ki je stanoval poleg slovenske cerkve v Kew. Komaj dve leti in pol je tega, ko je z ženo Cilko r. Jagodic iz Francije dospel za svojim sinom Vinkom, sin Marjan pa je lani prišel za ostalimi. Doma je še poročena hči Vera. — Pokojni

Vinko je bil rojen 15. aprila 1911 na Kamnem vrhu, župnija Sv. Križ nad Litijo. Doma je bil po poklicu zidar. Zaradi svojega prepričanja je izgubil vse, kar si je v teku let s težavo pridobil. Odšel je v Francijo, dobil za seboj svojo družino in končno srečno dospel med nas (2. januarja 1970). Vse načrte je prekrižala zavratna bolezen, v kateri pa se je lepo pripravil na odhod v večnost in potolažen s svetimi zakramenti izdihnil svojo dušo.

Ob krsti smo molili v slovenski cerkvi v torek 29. avgusta zvečer, maša zadušnica je bila naslednji dan ob devetih, nato pa je Vinko našel poslednje počivališče med slovenskimi grobovi keilorskoga pokopališča. Gospod mu daj svoj mir! Naše sožalje žaluoči vdovi in otrokom, sorodnikom doma ter bratu Rafaelu, ki je znani slovenski misijonar salezijanec na Filipinah.

● Še nismo zagreble Vinka, ko smo zvedeli, da je (28. avgusta) v Caritas Christi Hospicu v Kew izdihnila gospa Antonija NEMEC. Smrt nas ni presenetila, saj je blago pokojnico že pred več tedni zadel mrtvoud. S svetimi zakramenti okreplčana je odšla k Bogu, kateremu je vse življenje zvesto služila.

Pokojna Antonija je bila rojena dne 20. julija 1891 v Telminu. Kot mlado dekle je odšla za kruhom v Egipt, po vrniti domov pa se je poročila v Bilje. Mož Emil je bil umit v zadnji vojni, pokojnica pa je s svojimi tremi otroki preko italijanskih begunskeh taborišč leta 1950 emigrirala v Avstralijo. Vse življenje do svoje zadnje bolezni je bila trdnega zdravja. Živila je ponajveč pri svoji hčerkki Mirjam por. Špacapan v East Brunswicku (mož Simon je med nami znan po delu pri odboru SDM in svoji tiskarni, ki za našo cerkev doslej še ni računala nobenega tiskarskega dela). Pa tudi v Hawthornu pri sinu Rihardu, priznanem živinodravniku, je bila rada, dokler je bila pri zdravju. Sin Danilo, kemični inženir je zdaj službeno v Sardiniji.

Pokojnico smo prepeljali v slovensko cerkev v sredo zvečer ter zanjo zmolili rožni venec, v četrtek (31. avgusta) po maši zadušnici ob devetih pa je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Tam bo med slovenskimi grobovi čakala vstajenja. — Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa večni mir in pokoj!

● V novembrski številki bi rad objavil MATICO MRTVIH za vsa leta slovenskega izseljenstva v Avstraliji. Precej imen pokojnih sem že zbral, ki jih tudi MISLI v teku let še niso objavile. Številka naših rajnih je že kar visoka — okrog 450. Pa jih je gotovo še kaj, za katere nihče ne ve. Hvaležen bom vsakemu, ki bi mi mogel poslati še neobjavljeno ime umrlega rojaka.

● Slovenskih porok ta mesec ni bilo, krsti pa so sledili takole: 29. julija je krstna voda oblila Katarina Alojzijo, hčerko Jožefa Mravljaka in Bernardette r. Miller, Moorabbin. — 30. julija so iz Doncastra prinesli Franka Riharda, novega člena družine Jurija Kukaša in Darinke r. Loborec. — Iz Thornburyja sa 5. avgusta prinesli Joen, prvorodenko Josipa Cvetkoviča in Anke r. Novosel. — 13. avgusta je bil rojen David Alojz, sinko Alojza Markiča in Anice r. Cimerman, Ring-

wood. Če bo tudi on zidar kot očka, ki je imel glavno skrb pri zidavi naše cerkvice, bo pa pokazala bodočnost. — Isti dan je bila krščena Elizabeta Matilda, ki je csrečila družino Antona Tomšiča in Magdalene r. Dikanovič, Reservoir. — Debby Kathy bo ime hčerkici Vlada Gregoriča in Jure r. Belac, ki so jo 19. avgusta prinesli iz North Altona, hčerko Zvonka Banfiča in Jure r. Maček (Tottenham) pa bodo klicali za Suzano. — 20. avgusta je bil krst Daniela, ki je novi prirastek družine Jožefa Celharja in Marije r. Sorec, Reservoir. Isti dan je postala po krstu božji otrok Julie Anne: iz Kingsbury jo je prinesla družnica Petra Krnela in Sandre r. Hervatin. — 25. avgusta je bil krst Gregorja, ki je razveselil družino Vincenca Erjavca in Marion Therese r. Donovan, West Heidelberg. — Vsem družinam čestitke, malčkom pa srečo v življenju!

● Na četrtou avgustovo nedeljo je moral odpasti naš redni obisk Gippslanda in prosim lepo oproščenja. P. Stanko je bil bolan, sam pa sem vodil duhovno obnovo za žene. Pri najboljši volji ni bilo mogoče ustreši. — Upam, da bo vse v redu z rednim obiskom Wodonge na tretjo septembrsko nedeljo (17. sept.). Mašo bomo imeli kot običajno ob petih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East. — Na četrtou septembrsko nedeljo (24. sept.) pa je slovenska maša v Adelaidi: ob štirih popoldne v Hindmarshu. — Večerno mašo v Kew bomo imeli na prvi petek v oktobru (6. okt.), oktobersko pobožnost rožnega venca pa bomo združili z nedeljskimi mašami, ali pa jo sproti oznamili. Lepo bi bilo, ko bi v oktobru naše družine zopet začele z družinsko molitvijo rožnega venca.

● V letošnjih žegnanjskih kuvertah smo zbrali čedno vsoto \$697.73 — naj Bog bogato povrne vsem, ki so tudi s temi darovi pokazali svojo darežljivost in razumevanje.

● Zadnji čas smo imeli v okviru duhovne obnove kot priprave na evharistični kongres maše na sledečih slovenskih domovih: pri Anžinovi Francki v Kew in pri Mrčunovi Julki v Kew; dalje pri družini Cimerman v Springvale. Družine, ki žele sveto mašo na domu, naj se prijavijo!

## SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi na ponovitev  
Linhartove veseloigre v petih dejanjih

## VESELI DAN MATIČEK SE ŽENI

Igro prieja društveni Dramski odsek  
v režiji Ivana Valenčiča

Ponovitev bo v soboto 23. septembra 1972

v Baragovi dvorani v KEW

Začetek ob 7.30 zvečer

**DOBRODOŠLI!**



# Izpod Triglava

**AMERIŠKI KULTURNI CENTER** v Ljubljani, ki naj bi bil po raznih virih sprva odpovedan (o tem smo poročali v julijski številki), so končno le odprli. Smo torej kar uganili, da je Kardelj vzrojil v glavnem proti bivšemu ameriškemu senatorju slovenskega rodu, Francku Lauschetu, ki naj bi novi center odprl in morda celo vodil. Tako pa je Ameriški center odprl Malcolm, veleposlanik ZDA v Jugoslaviji. Slavnosti, pri kateri so obenem proslavili 196-letnico ameriške neodvisnosti, so se udeležili razni predstavniki slovenskega družbenega, kulturnega in gospodarskega življenja. Povabljeni so bili tudi slovenski škofje.

Ameriški kulturni center v Ljubljani (Cankarjeva cesta) je četrtta informativna ustanova ZDA v Jugoslaviji, saj tak center že obstaja v Belgradu, Zagrebu in Novem Sadu. Ima bogato zbirko nad 4.500 knjig ameriških avtorjev z raznih področij, 500 priročnikov in enciklopedij, 135 revij vseh vrst, 1600 gramofonskih plošč ter okrog 500 pesmaric s področja ameriške narodne glasbe.

**ČEBELARSKA ZVEZA** v Sloveniji združuje 45 društev in 235 družin. Trudi se na izboljšanju čebelarstva v domovini. Kljub dobrim pašnim pogojem pride na trg letno le okrog 700 ton medu, pa bi bila ta številka lahko dosti višja. — Ob priliki letošnjega Čebelarskega tabora so v Komendi pri Kamniku odkrili spominsko ploščo Petru Pavlu Glavarju, ki je za časa svojega župnikovanja v Komendi kmete učil naprednega goščitarstva in tudi čebelarstva. Znano je, da je Petru Pavlu Glavarju lepo predstavil Slovencem pisatelj Ivan Pregelj s povestjo: *Odisej iz Komende*.

**Z OZIROM NA ŠTEVILO jugoslovanskih delavcev izven domovine** so tudi številke smrtnih slučajev in nesreč zdomcev kaj visoke. Statistika za lansko leto nam pove, da je v inozemstvu po Evropi umrlo okrog 2000 Jugoslovanov. Samo v Avstriji izgubi življenje 4 odstotke naših ljudi. Na Dunaju jih je v zadnjih petih letih umrlo 51, 220 pa jih je bilo poškodovanih. — V Zahodni Nemčiji se poškoduje vsak deseti zdomec. — V Franciji umre letno 70 delavcev iz Jugoslavije na delu ali pa na cesti v nesreči. Vsak deseti se poškoduje v tovarni. — Vsak dan se v tujini zdravi po bolnišnicah Evrope 300 Jugoslovanov.

Koliko od teh številk pada na Slovence, iz statistike ni mogoče ugotoviti. Vsekakor dovolj, da tudi slo-

venski časopisi tožijo: Zdravi odhajajo v tujino — bolni in pohabljeni se vračajo domov . . .

**V TRIGLAVSKEM VIŠAVJU** je dne 29. julija opala strela skupino turistov, po večini domačinov. Štiri med njimi je strela na mestu ubila. Vsí širje so bili Slovenci, stari pod dvajset let. Drugi v skupini so ostali živi, vendar je sedem med njimi odneslo večje ali manjše poškodbe, med njimi tudi ena Angležinja.

**ŠTIRISTO METROV VISOK DIMNIK** naj se zgradi v bližini Trbovelj za odvajanje dima iz tovarni visoko pod nebo. Tako bi se v zasavski dolini obvarovalo ozračje pred okuženjem, ki je na obeh straneh Save že dolgo zelo občutno. S tem predlogom je prišel na dan direktor zeniškega podjetja Vatrostalna, Slovenec Alojz Derling. Prepričan je, da bi njegovo podjetje bilo zmožno postaviti tako visok dimnik kjer koli v bližini Trbovelj.

**V ŠTEVERJANU NA GORIŠKEM** je v nedeljo 16. julija gostoval pevski zbor iz Kranja. Zbor baje sestoji iz samih upokojencev in invalidov. Vodi ga Anton Marolt. V Števerjanu so Kranjčani nastopili z narodno in umetno pesmijo. Odločili so se bili za izlet med zamejske Slovence iz želje, da bi spoznali deželo in njene ljudi onstran državne meje. Števerjanci so z veseljem sprejeli ponudbo z Gorenjskega in se zahvalili pevskemu zboru z lepo udeležbo in pogostitvijo po koncertu.

**ZADRUŽNO ZVEZO** so ustanovili 6. julija v Ljubljani delegati kmetijskih in gozdarskih organizacij širom po Sloveniji. Kolikor je razvidno iz poročil, je nova ustanova segla po zgledih iz **predvojnih časov**, ko je bila Slovenija v obrambo kmetov vse vprek preprečena z zadrgami: kreditnimi, prodajnimi, nabavnimi, mlekarskimi, vinarskimi in tako naprej. Medsebojno so bile te zadruge povezane v Zadružni zvezi. Komunisti so vsemu temu napravili konec in kmeta skušali uničiti. Ni se jim posrečilo, začeli so popuščati. Režim sam se je zavzel za rešitev kmeta, pa spet tako nespretno, da je kmete prisilili k samoobrambi. Zdi se, da je nova Zadružna zveza prav to — samopomoč. Za predsednika so izvolili Andreja Petelina iz Kamnika. Koliko resnične svobode za uspešno delovanje pod komunističnim režimom bo ustanova imela, bo pač pokazala prihodnost.

**SLOVENSKE URŠULINKE** so bile do najnovejšega časa z hrvatskimi povezane v skupno provincijo. Zdaj sta ti dve jezikovni skupini dobili vsaka svojo lastno provincijo. Uršulinke so bile nekdaj znane kot izvrstne učiteljice in vzgojiteljice. Imele so lastno gimnazijo poleg splošno znane "uršulinske" cerkve Sv. Trojice na Kongresnem trgu. Ena najbolj znanih je bila priznana pesnica mati Elizabeta Kremžar, rojena na Viču pri Ljubljani. Po zadnji vojni so seveda pod komunisti tudi uršulinke izgubile svoje šole, posvetile so se drugim opravilom v službi Cerkve in se vedno lepo uspevajo. Postojanke imajo štiri: Ljubljana, Škofja Loka, Mekinje pri Kamniku in Izola ob Jadranu.

**O SLOVENCIH NA KOROŠKEM** je eden njihovih

lastnih voditeljev, dr. V. Inzko, v javnem govoru izrekel zelo zelo porazno mnenje: "Kaj nam pomagajo slovenski napisni na dvojezičnih tablah, ko kmalu ne bomo imeli več otrok, ki bi znali te napise brati! Slovenske družine se branijo otrok, mešanih zakonov, v katerih zamre slovenska beseda, je vedno več. Celo na nagrobnih kamnih izgineva slovenska beseda, povsed je že pokopališčni mir."

**GROSUPLJE OB RAZCEPU** dolenjske železnice je iz nekdanje majhne vasice v teku desetletij naraslo v kar čedno mestece. Pred kakimi sto leti je ves okoliš štel okoli 300 ljudi, danes se Grosuplje ponaša s štirimi tisoči prebivalstva. Ima vse mogoče temu številu primerne naprave, med drugimi novo cerkev, ki jo je ljubljanski metropolit dr. Pogačnik blagoslovil dne 18. junija. Cela vrsta poročil s ponosom poudarja, da je ta cerkev po modernosti zares prva med vsemi cerkvenimi stavbami v Sloveniji.

**V DOLENJSKI RIBNICI** se je v ondotnem letnem gledališču vršilo "Srečanje ljudskih pevcev, godcev in plesalcev". Udeležence iz mnogih zelo oddaljenih slovenskih krajev je pozdravilo slovesno pritrkovavanje farnih zvonov. Srečanja so se udeležili med drugimi tudi kurenti iz Dravskega polja okoli Ptuja, Haložani s piskanjem na orglice, pa celo Beltnici iz Prekmurja so bili zastopani. Nastopili sta tudi dve skupini iz Bele krajine: Predgrad in Preloka.

**"JAKOB PETELIN-GALLUS"** je ime močnemu mešanemu pevskemu zboru v Celovcu. Pred več leti ga je ustanovil dr. France Cigan, rajni profesor petja na slovenski gimnaziji v Celovcu. Ob ustanovitvi se je priglasilo 28 pevcev in pevk. Zbor je pod takтирko svojega ustanovitelja vidno napredoval. Danes šteje že bližu 60 članov in članic. Dobra četrtnina jih je iz Celovca, ostali prihajajo na vaje in prireditve iz bližnjega in daljnega podeželja skoraj vsega slovenskega Korotana. Zbor nastopa ob raznih prilikah v Celovcu in drugih koroških krajih, pa tudi v matični Sloveniji, na Primorskem, v Rimu in še marsikje. Bati se je bilo, da bo s smrtjo dr. Cigana zbor zamrl, pa do tega le ni prišlo. Dobil je novega pevovodja v profesorju Jošku Kovačiču, ki je za dr. Ciganom postal tudi učitelj petja na slovenski gimnaziji.

*Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?*

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

## Hotel BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40  
00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

IN

## Hotel DANIELA

Via L. Luzzatti, 31  
00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

*Lastnik: Vinko Levstik*

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebje je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

**DOBRODOŠLI!**

**PROF. DR. FRANC STELE** je 10 avgusta umrl v Ljubljani. Dosegel je lepo starost 86 let in je pustil za sabo globoko sled svojega delovnega življenja v naši kulturni zgodovini. Rodil se je v Tunjicah. Kot umetnostni zgodovinar je odkrival neprecenljive zkalade naše srednjeveške cerkvene umetnosti. Svoj čas je bil vodja Spomeniškega varstva za Slovenijo, bil je organizator znanstvenih društev, član Moderne galerije in Akademije znanosti in umetnosti. Na mednarodnih zgodovinskih kongresih je imelo njegovo delo in njegov glas mednarodno priznanje in veljavo. Na svojem polju je napisal ogromno znanstvenih del in je ustvarjal do zadnjega. Pridobil si je ne samo Prešernovo nagrado v Ljubljani, ampak tudi Herderjevo v Nemčiji.

Tako smo kmalu za dr. M. Kosom zopet izgubili enega velikih sinov naroda. Dr. Stele je vsa povoja leta z ljubeznišjo spremjal kulturno delo argentinske emigracije in ji dal svoje priznanje, četudi domovina o tem še vedno tako kruto molči.

**MED TISOČI**, ki iz Jugoslavije odhajajo v tujino, jih je po statistiki preko 7000 oseb (ali pa morda še več!) z univerzitetnimi diplomami. Žalostno dejstvo. Tudi Slovenija je v tej številki izgubila marsikoga, ki mu domača partijska utesnjenost ni dala razviti zmožnosti, pa bi ga domovina vendar tako potrebovala. Tuji narodi se bodo znali okoristiti z njihovim znanjem.

### IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- Je tisti, ki ima hišo, vikend in dva avtomobila, še lahko proletarec? — Brez dvoma, saj vemo iz prakse, da zaleže njegov glas za štiri proletarce.
- Naši razvojni koncepti so vedno jasni — njasen je samo razvoj.
- Kakšen vikend naj postavim, da ne bom sumljiv? — Čim večji bo, tem teže ga bodo opazili!
- Kakšna razlika je med direktorjem in generalnim direktorjem? — Ni razlike: oba sta dovolj visoko, da lahko govorita o socialnih razlikah.
- V času samokritike se preveč trkamo po prsih in premalo po čelu.



### SVETI PAVEL V ATENAH

Ko ju je v Atenah Pavel čakal (Sila in Timoteja), se mu je vzbujala velika nejevolja, ker je videl, da je mesto polno malikov. Pogovarjal se je torej v shodnici z Judi in s spreobrnjenimi, vse dni pa na trgu s tistimi, ki so bili slučajno tam. Tudi nekaj epikurejskih in stoških modrijanov se je z njim prerekalo. Nekateri so govorili: Kaj nam hoče ta kvasač povedati? — Drugi pa: zdi se, da oznanja tuja božanstva. — Kajti oznanjal je Jezusa in vstajenje.

Prijeli so ga torej, peljali pred areopag in govorili: Ali bi mogli zvedeti, kakšen je novi nauk, ki ga oznamas? Kajti nekaj nenavadenega nudiš našim ušesom; hčemo torej zvedeti, kaj naj to bo. — Vsi Atenci pa in tudi tujci, ki so tam bivali, niso za nobeno stvar imeli več časa kakor za to, da so poslušali ali pripovedovali kaj novega.

### PAVLOV GOVOR NA AREOPAGU

Pavel je stopil v sredo areopaga in spregovoril:

Atenci! Po vsem, kar vidim, ste zelo pobožni. Ko sem namreč hodil okoli in ogledoval "aša svetišča, sem našel tudi oltar, na katerem je bilo zapisano: Neznanemu bogu. Kar torej častite, dasi ne poznate, to vam oznanjam jaz. Bog, ki je ustvaril svet in vse, kar je na njem, on, ki je Gospod nebes in zemlje, ne stanuje v templjih, z rokami nare...nih. Tudi si ne da streči s človeškimi rokami, kakor da bi česa potreboval, zakaj on sam daje vsem življenje in dihanje in vse. Iz enega je ustvaril ves človeški rod, da prebiva po vsej zemlji. In bivanju ljudi je odmeril in določil čase in meje: da bi iskali Boga, da bi ga morda otipali in našli, zlasti ker od nobenega izmed nas ni daleč. Zankaj v njem živimo in se gibljemo in smo, kakor so tudi nekateri vaših pesnikov rekli: Celō njegovega rodu

### IMELI SO GA ZA "KVASAČA"

Atene so bile še vedno središče kulture, prvo vseučiliško mesto in pravi muzej lepe umetnosti. Vsak tedanji izobraženec je moral poznati Atene. Vendar so nekdaj tako slavne Atene pod rimsko oblastjo bolj in bolj izgubljale svetovni pomen. Izobraženi meščani so se morali zapirati v svoj ožji krog in niso mogli vplivati na nadaljnji razvoj znanosti in umetnosti. Zbirali so se na nekdaj tako pomembnih krajih, kot je bil areopag, pa le bolj zato, da so lovili novice iz sveta in jih pretresali ter o njih razmišljali.

Pavel je poskusil seveda najprej pri Judih, ki so imeli svojo shodnico, pa tudi pri pravih Grkih, kjer koli jih je našel. Poslušali so ga kolikor toliko zato, ker je vedel povedati "nekaj novega". Končno so ga "modrijani" stoiki in epikurejci povabili na sam areopag, središče vseh atenskih zborovanj, in tam so mu dali besedo.

### OZANANIL JIM JE "NEZNANEGA BOGA"

Pavlov govor na atenskem areopagu je v teku 2000 let izval že cele knjige občudovanja in ga še vedno izziva. Res si ga je Pavel mojstrsko zamislil. Čeprav ga je v dno duše bolelo, ko je na lastne oči videl, kakšni grdi malikovalci so Atenci, je vendar najprej našel zanje besedo pohvale. Pobožni ste, jim je dal priznanje. Še celo nekemu "neznanemu bogu" ste postavili oltar...

Prav na to okoliščino je Pavel navezel svoj govor. Ravnal je zelo previdno, skoraj bi rekli:

# STOLSKA DELA

## Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

smo. — Ker smo torej božjega rodu, ne smemo mifti, da je božanstvo podobno zlatu ali srebru ali kamnu, izdelku človeške umetnosti in zamisli. Bog je ned časi te nevednosti zatisnil oči, zdaj pa ljudem oznanja, naj vsi povsod delajo pokoro; zakaj določil je dan, ko bo v pravičnosti sodil vesoljni svet po možu, ki ga je v to odločil; in da bi vsi mogli vanj verovati, ga je od mrtvih obudil.

Ko so pa slišali o vstajenju od mrtvih, so se nekateri posmehovali, drugi pa so rekli: O tem te bomo poslušali drugikrat.

Tako je Pavel iz njih srede odšel; nekaj mož pa se mu je pridružilo in vero sprejelo. Med njimi je bil Dionizij Areopagit in žena, po imenu Damara, in še drugi z njima.

### PAVEL V KORINTU

Potem je Pavel iz Aten odpotoval in prišel v Korint. Našel je nekega Juda, po imenu Aquila, ki je bil rojen v Pontu, pa je malo prej prišel iz Italije, in njeovo ženo Priscilo. Klavdij je bil namreč ukazal, naj se vsi Judje iz Rima odstranijo. Prišel je k njima in, ker je znal isto rokodelstvo, je ostal pri njima in je delal. Njuno rokodelstvo je bilo namreč izdelovanje šotorov.

Razgovarjal se je vsako soboto v shodnici in prečeval Jude in Grke. Ko sta pa iz Makedonije prišla Sila in Timotej, je Pavel samo pridigal in Judom dokazoval, da je Jezus Mesija. Ker so se pa ti upirali in žaljivo govorili, je svoja oblačila otesel in jim rekel: Vašo kri na vašo glavo! Jaz sem nedolžen; odslej bom hodil k pogonom.

In šel je od tam proč in stopil v hišo nekega častilca božjega, Ticieja Justa po imenu, čigar hiša se je držala shodnice. Sprejel je pa vero v Gospoda Krisp, načelnik shodnice, z vso svojo hišo; tudi mnogo Korinčanov je poslušalo in verovalo ter so se dali krstiti. Gospod je pa Pavlu ponoči v videnju rekel: "Ne boj se, ampak govorji in ne umolknii; kajti jaz sem s teboj in nihče se te ne bo pritaknil, zakaj mnogo ljudstva imam v tem mestu". — Tako je ostal eno leto in šest mesecev in je ljudi učil božjo besedo.

(Dalje v oktobru.)

diplomatično. Nove bogove oznanjati je bilo strogo prepovedano. Zato ni bilo varno začeti z Jezusom kot božjim Sinom. Ko je pa Pavel govoril o tistem "neznanem bogu", ki so ga Atenci že častili, mu nihče ni mogel očitati, da uvaja v grško verovanje novo božanstvo. Krepko je poduaril, da je prav tisti Atencem še neznani bog zares edino pravi BOG, en sam, Stvarnik vsega, ki mu morajo vsi ljudje služiti in ga častiti. Ta edino pravi Bog bo tudi končni sodnik vsem ljudem. Četudi je neviden in ne stanuje v templjih, je vsem blizu in njegovo bližino lahko občutimo.

Pavel se jako spretno sklicuje celo na nekatere grške pesnike, ki so v svojem pesniškem zanosu pravilno spoznali, da je človek, kot stvar božja, nekako v sorodu z Bogom. Prehod od edinega Boga na Jezusa, ki ga Pavel zaenkrat ne imenuje, je v omembi vstajenja. Gotovo je Pavel imel namen kaj več povedati o Jezusu, pa so ga ob besedi "vstajenje" ustavili — in je odšel brez uspeha. Čeprav se mu je po Lukovem pričevanju nekaj ljudi vendar pridružilo, ni nobenih poročil o kaki ustanovitvi cerkvene občine v Atenah.

### V KORINTU JE BILO DRUGAČE

Korint je bil v Pavlovem času glavno mesto rimske provincije Ahaje. Ni daleč od Aten. Leži ne morski ožini med dvema morjema. Babil se je po večini z zelo razvito trgovino. Veliko nasprostvo je vladalo med bogatini in reveži. Dve tretjini prebivalcev so bili sužnji. Med bogataši je bilo veliko razbrzdanosti. Vendar je prav v tem mestu Pavel ustanovil cvetočo krščansko cerkev.

Pavel je znal izdelovati šotore iz kozje ali kamelje dlake. Dokler je bil v Korintu sam, je delal kot šotorski rokodelec. Sila in Timotej sta mu prinesla iz Makedonije denarno podporo od ondotnih bratov, pa je vsaj za nekaj časa delo pri šotorih opustil. Ticij Just je bil spreobrnjenec iz poganstva k judovstvu, zdaj je pripravljen poslušati in celo gostiti Pavla. Med uspešnim oznanjevanjem "veselega oznanila" je Pavel začutil, da mu grozi preganjanje. Sam Jezus se mu je prikazal in ga opogumil,

# V INDIJI IN NEPALU

Nadaljevanje vtipov  
s potovanja v Evropo  
piše

TOMAŽ MOŽINA



Pobožni romarji si v reki Ganges perejo svoje grehe . . .

KOJ KO ME je ruski iljušin spustil na delhijsko letališče, sem bil obkrožen od kakšnih 20 taksijev. Kdo se jih ne bi ustrašil? Bilo je ob treh zjutraj, še trda noč, v tujem kraju, vroče kot v peči, Indijci pa so se prepirali med seboj, kdo me bo dobil. Predal sem se in dva temna, raztrgana fantalina sta me peljala v razbitem avtu v mesto, da poiščemo hotel. Kaj če zavijejo na stranpot? In vsa te prtljaga! Kam naj bežim, če me oropajo . . . ? Delal sem se kar mogoče pogumnega in ukazoval sem jima s strogom glasom. Slišal sem bil, da so zelo spretni v tatvinah. Oddahnil sem se šele v hotelski sobi.

Že prvi vtip Indije mi ni bil pogodu. Vročina, suša, siromaštvo, smrad, brezbrižnost. Kako nespametno, da sem namenil Indiji kar par tednov! Toda hotel sem videti in spoznati to deželo brez krink, takšno, kakršna pač je.

Še kot deček sem večkrat poslušal zgodbe o bajni Indiji Koromandiji. Tam se cedi med in mleko, mi je verno razlagal par let starejši brat. Že tedaj sem se bil odločil, da bom to imenitno zemljo enkrat sam obiskal, pa se docela napil tega medu . . . Škoda, da sem si dal takšno oblubo!

Predno nadaljujem o svojem popotovanju in pripeljajih, naj na kratko predstavim to ogromno deželo — nekateri jo imenujejo subkontinent. Indija meri (skupaj s Kašmirom) 1,316.570 kv. milj in ima blizu 600 milijonov ljudi. Vsako leto se poveča prebivalstvo za 13 milijonov novih ust. V političnem smislu je Indija največja parlamentarna demokracija na svetu. Trenutno sestavlja federacijo 18 držav, vsaka s svojo lastno ustavo in upravo. Osrednjo vlado v New Delhiju vodi

gospa Gandhi, hčerka Nehruja. Ona je obenem vodja mogočne kongresne politične stranke. Prebivalstvo se stavljajo v glavnem Arijci na severu in temnejši Dravidi na jugu. Uradna jezika sta hindi in angleški. Največ ljudi pripada hinduistični veri, kristjanov je kakšnih 3%.

## VEN IZ PRESTOLNICE

Že po enem dnevu mi je bilo dovolj te vroče, puste prestolnice. Pustil sem skoraj vso prtljago v hotelu in se zapeljal z vlakom ven. Le 3. razred je bil na razpolago — naš deseti bi bil nedvomno boljši. Vlak je bil nabito poln ljudi, pridelkov in . . . Še na vagonskih strehah, klub pekočemu soncu, jih je mnogo čepelo. Bil sem edini Evropejec. Dokazati sem hotel domačinom, da sem vsaj toliko močan in vsaj toliko vrzdržik kot oni sami, če že ne več. Vlak je drvel proti jugovzhodu. Ko smo zapustili Agro, je pokrajina postala še bolj pusta in enolična. Vsepovsod suša, rjavasta zemlja. Vroč veter je nosil prah. Temperatura neznosna — 115° F. oz. 45° C. Jezik mi je bil prilepljen, dihati se ni dalo. In ves ta drenji! Neki vojak, prestavljen je na vzhodno mejo s Kitajsko, mi je ponudil vodo iz blatnega lonca. Pograbil sem jo in pil; šele pozneje sem se spomnil prepovedi. Voda naj bo vedno kuhanja! Naročil sem južino: Madras curry z rižem. Treba je jesti s prsti. Ne, raje sem brez jedi; teka tako ni. Še več ljudi smo pobrali na poti, večino brez voznih listkov. Pa saj se tako nihče ne zanima: brezčutnost, brezdelje vlada. Skoraj vsi "potniki" so suhi, shiranji in trpljenje se jim bere na licih. Oblečeni oz. ogrnjeni so v neke strgane halje, menda so bile nekdaj bele. Obutve nimajo in ne prtljage: le nekakšne cule. Podhranjenci otroci imajo

pravtako izpite, žalostne obraze. Nič govorjenja, nič živ-žava. Na postajah je še hujše. Reveži, berači, pohabljenci. Na peronu ležijo, žvečijo . . . Želodec se vam dvakrat obrne. Med ljudmi se gizdavo sprehajajo rebraste krave.

**Luchnow, Allahabad . . .** Že več kot dan in noč sem na tem vlaku in okolica je še vedno ista. Še lunina površina ne more biti tako brezupna! Pri Patni prečkamo reko Ganges. Tudi ta se je dokaj posušila. Še 14 ur in ustavil se bom v obmejnem mestu Rauxalu. Od tod vstopiš v južni Nepal. Vsi se dolgočasimo. V Darbhangi, v severnem Biharju, se presedem v tkz. prvi razred, namenjen predvsem študentom in državnim uradnikom. Ti so bili bolj zgovorni in skoraj vsi so razumeli angleško. Postrani so me gledali, ker so mislili, da sem Anglež. Oddahnili so se, ko sem jim razložil, da sem rojen v Jugoslaviji in prihajam iz Avstralije. Nadlegovali so me, naj jim pomagam priti enim v prvo, drugim v zadnjo omenjenih dežel. Otepjal sem se jih, da me je jezik bolel. In zabrusil sem jim, naj prvo gradijo svojo deželo. Toda kaj bi; pobral sem naslove in obljubljal.

Oh, in kako soporno! Noč sem prebil kar na postaji. Stiskal sem torbo, vsak čas mi jo lahko kdo smukne. Kaj bi brez nje? Srečal sem par oropanih nesrečnežev.

## V NEPALU

Mejo sem prestopil zgodaj zjutraj z rikšijem, nekakšnim tricikljem. Rešil sem se Indije vsaj za nekaj časa. Iz Birganja, že na nepalski strani, smo odrinili z busom. Edina cesta je, kam drugam naj vodi kot v prestolnico Katmandu. Cesta? Še naši gozdni kolovozi so boljši in širši. Prometa pa toliko. Še dobro, da je bil šofer eden od Sikhov iz Pundžaba, ki so cenjeni povsod kot najbolj drzni in sposobni vozniki. Daljina dobrej sto kilometrov nam je vzela cel dan. Smo se pa tudi ustavili dvajsetkrat — pred globokimi luknjami in pred ovčjimi čredami.

Nepal je po pravici gorsko kraljestvo. Meri 54.360 kv. milj, t.j. več kot Avstrija, Švica in še Slovenija skupaj. Prebivalcev ima okoli 12 milijonov, približno toliko kot Avstralija. Jugozapadni del dežele leži na visoki planoti, dočim se severovzhodni počasi vzdiguje vse do himalajskih očakov. Veliko več zelenja in drevja je tod.

Nepalci so razmeroma revni, skromni, toda prijazni ljudje. Preživljajo se s poljedelstvom; industrije je bore malo. Neki služijo kot vojaški najemniki, n. pr. slavni Gurkha. Govorijo svoj nepali jezik, podoben tibetanskemu. Tudi drugače sličijo Mongolcem. Opravlajo mešanico hinduističnih in budističnih obredov. Spomniti se moramo, da je bil Buddha rojen tukaj.

V preteklosti so deželi poveljevali samopašni Rana knezi. Leta 1955 je prevzel vajeti napredni kralj Mahendra. Danes je na prestolu njegov sin Birendra, ki se podebno zavzema za prosveto in dobrobit svojega ljudstva.

Glavno mesto Katmandu ima več kot četrtna milijona ljudi. Leži sredi velike zelene doline, obkrožene z gorskimi venci. Prijetno okolico in vzdušje motijo postopači — predvsem mladi Američani in Japonci. Mamilom se predajajo. — Tudi to mesto se bohoti s palatami, templji in pagodami. Zanimal me je še posebno muzej, ki zgovorno priča o zgodovini tega revnega, toda izkušenega in ponosnega ljudstva.

Nekega zgodnjega sončnega jutra sem poletel s še par izletniki v same himalajske vrhove. Videli smo Mt. Everest in še vso vrsto gorskih velikanov čisto od blizu. Kot da bi sedeli na njih. Na drugi strani grebena je Kitajska. Uživali smo veličastno krasoto. Sonce je počasi vzdigovalo svojo škrletalno krono. Beli oblaki so se podili ob temnejšem vznožju. (Dalje prihodnjič)



Himalajski očaki z nepalske strani

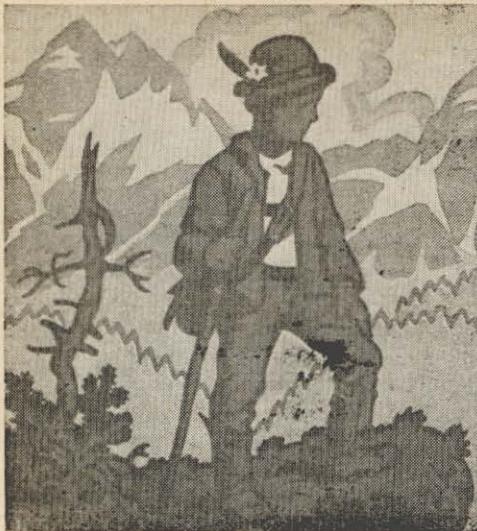
## MELBOURNE GOSTUJE V SYDNEYU

DRAMSKA SKUPINA SLOVENSKEGA DRUŠTVA V MELBOURNU  
bo nastopila z igro

### "VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI"

v Sydney, če bo šlo vse po načrtih, v soboto, dne 30. septembra 1972  
ob 7.30 zvečer v "Polish Hall", Canley Vale.

Gostovali bodo na povabilo Slovenskega društva Sydney, ki bo tudi prevzelo skrb za organizacijo nastopa.



### (8. NEVIHTA V GORAH)

Izpljunil je gosto, sluzasto slino in nadaljeval pot. V prsih mu je postajalo tesneje. Zrak je bil kot svinec. Jezik se mu je lepil na nebuh. "Sto zlomkov", si je zopet govoril, "le kaj mi je danes? Saj se komaj vlačim. Ampak tistile oblak!" se je znova uzrl na nebo. "Veča se. To stoji. Če bi bilo kdaj drugič, bi rekeli, da bo iz njega še lilo. Ampak zdaj ne bo. Zdaj bi lehko na nebu stale polne golide vode, ampak na zemljo ne bi padlo kapljice dežja. In živina nam že je poginja."

Skoraj zjokal bi se bil ob misli na živino.

Bil je že prav pod vrhom. Iskal je čredo, pa je nikoder ni našel. "Sususu", je klical, pa od nikoder se mu ni odzval glas. Preskakoval je skale in pečine in je prišel prav na drugo stran pobočja.

Medtem se je nebo stemnilo. Težki oblaki so ga prepredli. "Nevihta bo", si je govoril, "no, zdaj bo pa zares". Prvi blisk je preklal nebo.

Preplezal je strmo skalo. Pred seboj je zagledal ozko zelenico in na njej ovčke, ki jih je iskal. O, koliko jih je bilo in kako ljubke so bile! Nekaj mehkega mu je spreletelo dušo. Kakor one so bile, ki jih je vsako leto postavljal pred jaselce, prav tako kosmate, samo večje seveda, in žive. Samemu sebi se je smejal in svojim neumnim mislim. Kje je še božič in kje so jaselci? Zdaj so tu gore in nevihta, ki ga bo vsak čas zajela.

Skočil je na zelenico in veselo zaklical: "Sususu".

Vse je ostalo mirno. Ovce so ležale na zeleni trati ko mrtve, tesno stisnjene druga ob drugo. Obšel je zelenico. Ozka je bila in je padala v globok prepad, sredi nje pa se je dvigala ostra, strma čer.

Skočil je v sredo črede in začel božati živalce drugo za drugo.

"O, revice moje", jim je govoril, "saj ste še žive.

# ŠIMNOV LIPE

Napisala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

## POVEST

(Nadaljevanje)

Ne, zdaj bo zopet vse dobro. Vse vas rešim, prav vse V dolino vas spravim, pa če bi moral vsako posobej na rami doli prenesti. In piti vam bom dal. Veste, tam doli je še velik snežnik. Tak ogenj bom zakuril kakor o kresu in sneg vam bom topil, da se boste do mile volje napile".

Ovčke so ga menda razumele. Počasi so se dvigale, zdaj ta, zdaj ona, in mu prišle lizat roke. Božal jih je in miloval, kakor bi bile zares njegove najdražje stvarce in kakor bi ga razumele, kaj jim govorí.

Še jih je božal in jim milo govoril, ko je v zraku votlo zagrmelo. Istočasno so se vsule prve kaplje. V hipu so bile vse ovce pokonci. Vodnik, stari oven z vzoncem okoli vratu, se je postavil pred čredo in požljivo vohal zrak. Oblizal si je z gobca prvo kapljo, ki mu je zmočila smrček, in oči so se mu prečudno zasvetile.

Prvemu gromu je sledil drugi in bliski so preprezali nebo od enega konca do drugega. Nenadoma se je vsula ploha, med njo pa je padala ko grah debela toča. Lipe se je zgrozil. Nevihta v gorah ga je zajela. Dostikrat je že slišal o njej, doživel pa jo je zdaj prvič. In to, kar je doživel, je bilo pravo peklo. Bliski, dolgi in široki, so preprezali nebesni svet, treski so udarjali ob pečine, strela se je lomila ob skalah, odmvej je potrojil divje bobnenje, vmes pa je tolkla Lipeta težka toča. Preko obraza se mu je pocedila kaplja krvi, ostra toča mu je prebila kožo. Iskal je zavetja, da bi si zavaroval svoj obraz. Toda okoli sebe je videl le preplašene ovce, ki so zbegane skakale sem in tja in kakor on iskale zavetje. "Sveti Bog", ga je mahoma presunilo, "kaj će zdrve v prepad?"

Iskal je starega ovna vodnika in ga klical, toda divje grmenje mu je dušilo glas. Stari oven pa je divjal pred njim naravnost proti robu planinice in vsa podivljana čeda za njim. "Sususu . . .", je vpil Lipe iz vsega grla, pa zaman. Skočil je do vodnika in ga ujel za rogove že prav ob robu prepada. Odpeljal ga je nazaj na sredo zelenice.

Tedaj se je znova užgal blisk in šinil Lipetu prav mimo oči. Oven se je divji postavil na zadnje noge in se mu skušal iztrgati. Široko razkoračen ga je držal Lipe z vso močjo. Pa je skoraj uvidel, da dolgo ne bo vzdržal. "Kakor vrag je ta žival", si je govoril. "Ubil bi ga, če bi vedel, da rešim s tem ostale ovce." Že je iskal, kam bi ga treščil ob pečine, da

bi mu razbil glavo. Mahoma pa mu je šinila v glavo druga misel. V žepu je imel močno vrvo. Izvlekel jo je in jo otvezel ovnu okoli vrata, sebi pa si jo je ovinil okoli pasu. "Zdaj te imam, rogač divji", je govoril ovnu, "zdaj le divjaj, ne boš mi več kos."

Pa mu je bila zbesnela žival vendorle kos. Ko je znova trešilo, je oven poskočil, da je Lipetu spodneslo nogi in mu je zmanjkalo tal. In zdaj se je pričel ples, strašen in pošasten, ples divje živali z brezmočnim človekom sredi divjega plesa zbesnele narave. Oven je divjal preko ravnice in vlačil za seboj ubogega pastirja že vsega kravatega. Za njim pa so se zgrinjale zbegane ovce v živem klopčiču. Zdaj sem, zdaj tja je šla divja gonja.

"Vsega je konec, o ti moj ljubi Bog, vse je izgubljeno", je sklepal Lipe svoje življenje. Vendorle pa ni odnehal in se je opiral z nogami ob tla in iskal cpore. Butnil je ob skalnato čer, zabliskalo se mu je pred očmi, toda zavesti ni izgubil. Z rokami je zagrabil in objel skalo. "Hvala Bogu, rešeni smo", se mu je izvilo iz obupane duše. Oven je začutil sunek ter je obstal. Za njim se je ustavila vsa čreda.

Kot klop se je držal Lipe čer. Oven se je še dalje zaganjal kvišku, natezal vrv, toda Lipe čer ni izpuštil. Vrv ga je ostro rezala v pasu, on pa le ni odnehal. Moj Jezus, zdaj mora vzdržati, zdaj mu je sam ljubi Bog poslal pomoč. Tesno je prilepil glavo ob čer, da bi si vsaj cbraz zavaroval pred silovitim udarci toče.

Še enkrat je trešilo z vso silo. Prav nad glavo je čutil močan pritisk in potem ni ničesar več videl, ne slišal.

Ko se je zavedel, se je nevihta že zdivjala. Še je treskalo in grmelo, vendor že bolj v dalji, in toča je ponehala. Na zemljo je padal pohleven dež in jo napajal. Ovce so mirno ležale okoli Lipeta in srebale iz zemlje blagodejno mokroto. Poživljene so bile in nov blesk je odseval iz oči.

Stari oven je ležal ob njem še ves omamljen, kot ubit. Zraven se je bila stegnila ovca. Lipe se je sklonil nad njo. Vsa je bila ožgana od bliska. Videl je, da je mrtva. Strela je bila udarila vanjo. Njen puhi je onesvestil Lipeta in omamil starega vodnika.

Ko se je proti večeru враčal Lipe ves premočen, razcapan in zbit z vrha na planino, je bil sam s seboj zadovoljen. "Zdaj sem okusil planine", je razmišljal. "Vsi vragi plešejo po njih, pa vendor sem jim bil kos, jujuhu!"

Njegov vrisk je slišal Joza in mu veselo odjeknil.



"No, zares te je zdelalo", ga je pozdravil, ko sta se znašla pri luži sredi pašnika". "Ampak ovce si pa vendorle rešil. Seveda si jih. Iz oči ti berem. Ej, nevihte v gorah, to ti je peklo! No, saj pravim in potrdim, fant od fare si, da si vztrajal. Ampak preveč si ne domišljuj zaradi tega. Kako pa je bilo s strahom, a? Ali te je bilo kaj strah?"

"Ne vem", je Lipe trudno odgovoril. "Ovce so me gonile sem in tja in res nisem imel časa misliti, če me je strah ali ne".

#### 9. MOŽ IZ SANJ

Lipeta je hoja v goro in boj z naravo in razdivjanimi živalmi zdelala. Komaj se je privlekel do koče, že se je spravil v posteljo. Mrzlica ga je tresla, rane so ga pekle in v glavi mu je šumelo. Joza mu je skuhal čaja iz gorskih zelišč in odšel, da pomolze živinc.

Lipe je osal sam. Noč se je že delala in v koči je vladal somrak. Le napol je razločil stvari. Same pošastne sence so bile okoli njega in so se mu grozno režale. Kamor je pogledal, povsod je videl razjarjenega ovna, ki se mu je divje pačil in mu nastavljal rogove.

Potem je zaspal. Sanjal je: sam je bil v koči in zvezan. Ni vedel, kdo ga je zvezal in zakaj. Potem se je priplazila skozi vrata senca. Razločno jo je videl. Moški je bil. Utruen je sedel za mizo in si z levico podpiral glavo. Desnico je položil na mizo. Lipe si jo je ogledal in je videl na spodnji lakti široko rano. Krije v curkih tekla iz nje.

Mož je nekaj časa sedel, potem pa je vstal in se približal Lipetovi postelji. Odvezal mu je robec, s katerim si je bil Lipe obvezal ranjeno roko. Vrnil se je nazaj k mizi in je začel z robcem sebi zavezovati roko. Stiskal in stiskal je roko, da bi ustavil kri, pa vselej, kadar je pritisnil na žilo, mu je nevidna sila



spodnesla roko, ki je držala robec. Lipe je hotel vstati in zavezati možu rano. Toda trdne vezi so ga držale, da se ni mogel ganiti. Napenjal se je in napenjal — in res so vrvi počile.

Zbudil se je. Zdaj so mu bili možgani že čisti. Trepeta in omotica je bila izginila iz telesa. Obšlo ga je blaženo ugodje. Odprl je oči, pa jih strahoma zopet zaprl. Ni vedel, ali bdi ali še vedno sanja. Znova je odprl oči in zdaj je jasno videl, da ne sanja. Pri mizi je sedel visok moški in si zavezoval ranjeno roko. Obraz je imel zamazan s črnimi sajami, da ga Lipe ni mogel spoznati. Lipe je prestrašen vzklikanil. Tedaj je mož pogledal kvišku in videl, da je Lipe zbujen. Stopil je k njemu in mu ponudil roko. Lipe je razumel prošnjo. Dvignil se je na postelji in zavezal tujcu ra-

njeno roko. Tujec je prikimal, nato pa se je nagnil fantu prav do glave in šepnil: "Jesti".

Lipe mu je z roko pokazal na polico nad posteljo. Tujec se je z zdravo roko stegnil nanjo in dosegel velik kes kruha. Pohlepno ga je vzel in ga stisnil na prsa za srajco. Nato se je znova vrnil k Lipetu, položil prst na usta in šepnil: "Molč! Le besedico zini o tem, kar si videl nočoj, pa ti zavijem vrat". Glas je bil pridušen in Lipe je v strahu zamižal. Ko je zopet odprl oči, skrivnostnega tujca ni bilo več v sobi.

Drugo jutro se je zbudil svež in zdrav. Rane ga niso več skelele. Mrzlica je popustila in trudnost mu je izginila iz udov. Pretegnil se je na trdi postelji in ker je bilo še zgodaj in je Joza še spal, je začel razmišljati o včerajnjem dnevu. Ves boj na planini mu je bil zopet pred očmi. In potem se je domislil nočnih sanj.

Čudne sanje so bile to in mrzlo ga je streslo, ko se jih je spomnil. Pogledal je okoli sebe in je v medlem somraku opazil na mizi temne lise. Poskočil je in v trenutku je bil pri mizi. Res, bila je pokrita s kravimi kapljami. Streslo ga je. Ozrl se je še na polico. Bila je prazna.

Zdaj je vedel, da ponoči ni sanjal.

Joza ga je opazoval skozi priprte veke.

"Ubogi fant", je zamrmral "še vedno se ti blede".

Lipe se je ustrašil, ko je videl, da je stari pastir zbujen in ga opazuje. Že mu je hotel povedati, kaj je ponoči doživel. Toda spomnil se je tujčevo grožnje.

"Saj se mi nemara res", je pritrdil pastirju.

"Privide si imel ponoči, kaj ne?" ga je spraševal stari pastir dalje. "Čudnega moža si videl, iz roke mu je kapljala kri in . . ."

"Za Boga, Joza", je zavpil Lipe, "torej je res".

"Res", je rekel Joza. "Toda molč, pravim tudi jaz. In ne sprašuj, kdo je bil. Bi ne bilo dobro zate. Bolje je, če ne veš".

(Dalje prihodnjic)

## NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": \$10.— Lenka Ambrožič; \$7.— Danilo Marinič, Stana Lovkovič; \$6.— Jože Petrič; \$5.— Mary Stušek; \$4.— Alojz Kučan; \$3.— Helena Žitko, Franc Žičkar, Jože Kostevc, Franc Stare, Jožefa Berginc, N. N. (NSW); \$2.— Alojz Penca, Anna Rezelj, Maks Krajnik, Franc Tomažič, Ivan Kobal, Janko Menič, Pavla Bernetič, Vinko Joželj, Anton Valher; \$2.50 Alojz Markič; \$1.— Rev. I. Tomažič, Stanko Vatovec, Marija Umbruzunas; \$0.45 Marija Gril.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$10.— Stanko

Andrejašič, Julka Mrčun; \$6.— Mirko Cuderman; \$5.— M. J. (Vic.); \$2.50 Alojz Markič.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$10.— N. N., N. N. (za lačne); \$6.— Marija Gorjanc, Milka Hervatin; \$2.50 Alojz Markič; \$2.— Marija Cvetko; \$1.— Martin Venier (za lačne), Anton Venier (za lačne), Rikarda Koloini.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$5.— Jože Petrič; \$4.— Viktor Čuček; \$2.— Adrijana Kobal, M. Sever.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$10.— Julka Mrčun; \$2.50 Alojz Markič; \$2.— Slavko Ovčak.

# PREDMET, MEDMET, PROMET

PEPE METULJ

NEDAVNO SEM BRAL, če se ne motim, v eni Trstenjakovih knjig: "Predmet" je vse, kar vidim pred seboj, ko odprem oči. Ljudje, živali, hiše, drevesa, stvari, reči sploh."

Morda nisem točno navedel. Pišem iz spomina. Pa nič za to. Glavno je, da povem: jaz se s tem ne strinjam. To bi se reklo: če mižim, je vse okoli mene prazen nič, ko pa odprem oči, brž nekdo "nameče" v ta prazen nič vse mogoče vidne reči — in to naj bodo "predmeti".

Vsi vemo, da ni tako. Vse tisto je pred menoj tudi kadar mižim. Ko odprem oči, sem jaz tisti, ki "meče" — namreč svoje poglede na stvari, ki so bile ves čas tam. Nihče pa ni "nametal" predmetov predme.

Pisal sem nekemu slovenskemu jezikoslovcu v Ameriko in ga vprašal, kako on misli, da smo Slovenci dobili besedo "predmet". Misli, da smo jo pobrali iz latinščine: objectum. Tam jo je pobrala tudi angleščina: object. Pa to je oboje enako napačno kot naš predmet. Opozoril me je na nemščino, ki ima pametno besedo: Gegenstand. To se pravi: ko odprem oči, stvari pred menoj stoejo, in to je pravilno.

Vendar ta ameriški učenjak misli, da se ne da več pomagati. Slovenci bomo pač ostali pri predmetih, ne bomo na novo iz nemščine kaj pobirali. Verjetno ima prav.

Jaz sem pa stvar le še naprej žulil in sem se spomnil na našo besedo "samostalnik". V našem Pravopisu je zanjo tudi latinsko ime: substantiv. Če hočemo biti dosledni, moramo besedo spremeniti v "predstalnik". Neumnost, boste rekli. Zakaj pa potem samostalnik ni neumnost, vprašam.

**Medmet.** — Tej besedi dajem vso veljavno. Medmeti so besede, ki same na sebi nič ne pomenijo, pa jih mečemo vmes med druge besede, ko govorimo ali

pišemo. Oh, joj, hentaj, juhu, tetete, pri mišji duši — in tako naprej. Jaz sem se na poseben način sezna nil z medmetom, preden sem pogledal v kakšno slov nico. Imeli smo soseda, ki je imel navado reči: "Tri sto tavžent hudičev!" Naša stara mati so mislili, da je to kletev in greh, zato so ga svarili. Ker ni pomagalo, so vprašali župnika. Ta je rekel: "Veste, mati, če je tako besedičenje samo medmet, ni nič greh." Naša stara mati so se potem posvatovali s sosedom, če je njegov "tri sto tavžent hudičev" medmet ali kaj druga gega. Sosed o medmetu ni dosti vedel, ali pa nič, pa je ostalo neodločeno. Naša stara mati so pa le hoteli imeti zadnjo besedo in so rekli: "Veš, ljubi sosed, če tistih tvojih 'tri sto tavžent hudičev' niso grehi, lepi pa niso, prav grdi so." Naenkrat se je tudi sosedu zazdelo to grdo, pa je rekel: "Prav imate, ljuba sosed, bom pa zanaprej drugače klel, ko mi že očitate kletev. Bom pa vselej rekel: tri sto tavžent črnih med metov!" — "To pa le reci", so rekli naša stara mati, "takoj v nedeljo te bom župniku pohvalila . . ."

**Promet.** — Prav tako obsodbe vredna beseda, kot predmet. V njeni drugi polovici vidimo, da je tudi v njej nekaj "metanja". Met — kaj je to? Pravopis pravi, da je met toliko kot lučaj. Kje pa v "prometu" opazimo kaj lučanja ali metanja? No, morda na morju, ko vihar meče ladjo tako in tako. Ali pa v zraku, ko vetrovi premetavajo letalo. Na tleh pa takega premetavanja ni, samo premikanje in gibanje sem in tja. Zapisal sem: premetavanja. Če že mora biti v prometu kakšno metanje, je pač premetavanje, ne pa prometavanje. Kdo je pa še kdaj rekel: drva prometavam? Zato obsojam besedo promet — dajmo ji obliko: premet. Bolje bi pa bilo, če bi rekli: premik, pregib.

Kaj pravite k moji jezikoslovščini?



Gorenjski motiv

# IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.  
St. Raphael's Slovene Mission  
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160  
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)  
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.  
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027  
Tel.: 36 1525



## SLUŽBE BOŽJE

Nedelja, 17. sept., (XXIV. zelena)  
9.30 in 11.30 Merrylands.  
6.00 p.m. Canberra (Garran)

Nedelja, 24. sept., (XXV. zelena)  
9.30 in 11.30 Merrylands.

Nedelja, 1. oktobra, (XXVI. zelena)  
9.30 in 11.30 Merrylands.  
10.30 Croydon Park

Nedelja, 8. oktobra, (XXVII. zelena)  
9.30 in 11.30 Merrylands.  
5.00 pop. Wollongong

Nedelja, 15. oktobra, (XXVIII. zelena)  
9.30 in 11.30 Merrylands.  
6.00 p.m. Canberra (Garran)

Poleg nedeljskih sv. maš, je večerna maša vsako soboto ob osmih. Pri tej se v sydneyjski nadškofiji že lahko zadosti za nedeljsko dolžnost. Prav tako bo sv. maša zopet na prvi petek. Druge dni (kadar ni večerne maše), pa je vsakdanja maša ob deset minut pred sedmo uro zjutraj. — V petek, 29. sept. praznuje naš zavetnik sv. Rafael (skupaj z ostalima nadangeloma) svoj god. **V Veselovem ga bomo praznovali na nedeljo, 1. okt.**

## KRSTI

**Peter Lapornik**, Wagga Wagga. Oče Adolf, mati Milda, roj. Babšek. Botrovala sta Emil in Katarina Goranec — Merrylands, 29. julija 1972.

**Robert Videc**, Merrylands. Oče Jože, mati Ana, roj. Lesjak. Botrovala je Angela Lilija — 12. avgusta 1972.

**Mario Viktor Novak**, Bellambi. Oče Viktor, mati Dragica, roj. Ilijaš. Botrovala sta Aleksander in Albina Kuret. Wollongong, 13. avgusta 1972.

**David Robie Šturm**, Dapto. Oče Alojzij, mati Marica, roj. Obžetič, Botrovala sta Jože in Jožica Novak. Wollongong, 13. avgusta 1972.

## POROKA

**Ivan Langof**, iz župnije Št. Lenart (Brežice) in **Adeline Jaramillo**, San Domingo, Filipini. Priči sta bila Dušan in Aleksandra Lajovic — Merrylands, 5. avgusta 1972.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne  
St. Raphael's Convent  
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160  
Telefon kot zgoraj.

\*

**SESTRE SO TU — HVALA BOGU.** — Sydneyjska skupnost jih je pozdravila pred službo božjo v nedeljo 30. julija. Mirjam Bavčar, ki sta jo spremljala Andrej Kobal in Peter Šarkan, jim je izrekla dobrodošlico in nato vsaki podarila šopek cvetja. Sestra Mirjam je pri maši brala prvo berilo; nato smo se jih spomnili tudi s posebno željo pri prošnjah vernikov. Kot simbol njune pripravljenosti za delo in žrtve v prid naših rojakov, sta sestri prinesli darovanjske darove k oltarju. — Sestri sta marljivi kot čebelici. Vedno sta pri delu: najsiro v cerkvi, zakristiji, pisarni, pri šivanju, pranju, likanju ali čiščenju. Pa tudi obiskovanje bolnikov je na njihovem dnevнем sporedru.

Sestri sta za Veselovo in za našo slovensko skupnost res zlata vredni. Komaj nekaj tednov sta tu, pa se je lice Veselovega v mnogočem spremenilo. Sestri sta vedno pripravljeni prijazno sprejeti naše rojake in jim razkazati našo novo cerkev ter nuditi prijazno besedo. O tem naj se vsak osebno prepriča.

**SLOVESNOSTI V MERRYLANDSU.** — Poleg že omenjene slovesnosti sprejema sester v Merrylandsu, sta kmalu nato sledili še dve. V nedeljo, 27. avgusta je sestra Mirjam ponavljala za dve leti svoje redovne obljube. Prve obljube, ki jih je naredila po končanem dvoletnem noviciatu za tri leta, so ji potekle ravno dne 27. avgusta. Srečni smo bili, da smo lahko prisostovali slovesnosti redovnih obljub. Mnogi, verjetno velika večina navzočih, so bili prvič priče tega obreda. Najprej je bila procesija iz samostana v cerkev. V procesiji so bili ministranti, sestri, oba patra in otroci, ki so pozdravili p. Bernarda. Tako po vstopni pesmi so se približali oltarju Mirjam in Bogdan Bavčar ter Andrej Kobal. Čestitali so p. Bernardu za njegove jubileje v tem letu, ki so: 80-letnica rojstva, 60-letnica redovnih obljub, 57-letnica mašništva (in še za godovni dan pred enim tednom). Mirjam je jasno izgovarjala pozdravne besede v mikrofon, da je vsa cerkev razumela (niti najmanjšega šuma ni bilo slišati po cerkvi).

ker so vsi pozorno poslušali). Ob koncu so otroci izročili patru šop krasnih rdečih nageljnov. — Po evanđelju pa je pristopila sestra Mirjam in obnovila obljube evanđelskih svetov uboštva, čistosti in pokoršine. Obljube je sprejel p. Bernard v imenu Cerkve, sestra Ksaverija pa je zastopala Kongregacijo frančiškank Brezmadežne, katere članici sta obe sestri. Med mašo je prepeval mešani pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja. Poleg nekaj krasnih umetnih pesmi je pri darovanju zapel tudi priložnostno "V raju blaženem . . .", ob koncu maše pa tudi priložnosti primereno Zahvalno pesem. — Vsem navzočim bo ta dvojna slovesnost gotovo ostala v lepem spominu.

**VESELOVO.** — Napredek sicer ni šel tako hitro po napovedani poti in še sedaj nimamo dobrotnika za križ ob oltarju, "concertino" steno za olтарno zaveso, preprogo od oltarja do vrat, parket v razredu; potreben je tudi dodatni dobrotnik za nov tabernakelj. Večino vsote v ta namen je že pred tremi leti daroval nek dobrotnik. Potrebnih je še 150 dolarjev. Poleg tega so tudi zvonovi skoro v celoti še neplačani. Prav tako je nujno potreben zračni čistilec in tudi stroj za čiščenje parketa. — Kdor bi bil pripravljen pomagati v celoti za posamezne zgoraj omenjene stvari ali pa prispevati del za njih nakup, naj se javi. Vsak dar bo hvaležno sprejet . . . V pretekli številki sem omenil glede brezobrestnih posojil od rojakov v znesku sto dolarjev. Zatenkrat se je javil en sam rojak. **Bomo vendar našli vsaj par ducatov takih rojakov?** Ali ste res tako na slabih finančnih nogah? Bliža se čas, ko bo treba odštetiti prvi obrok poscijila banki v znesku \$2400. Dobrotniki, na plan! — Eden rojakov mi je dal pameten nasvet, naj bi Slovenska društva v Avstraliji napravila vsaj po eno družabno prireditev z namenom, da z dobičkom pomagajo slovenski cerkvi v Merrylandsu. S tem bi pokazali lepo mero solidarnosti in bratske edinosti. Zanima me, kako kaj odborniki čitajo "MISLI" in kako jim bo uspelo prodreti s to idejo na društveni seji?!

## SLOVENSKA KARITAS

Vas vladno vabi na

## DRUŽABNO PRIREDITEV

ki bo v soboto, 7. oktobra 1972,  
ob osmi uri zvečer

St. Francis Hall, Paddington  
Igra priznani orkester "JADRAN"  
Čisti dobiček je zopet za cerkveni gradbeni fond v Merrylandsu.

Vabljeni in dobrodošli!

P. Valerijan

### Častiti naši sestri!

Kako smo vsi veseli,  
da Vaju je dobit Bog posal med nas!  
Res dolgo smo Vaju čakali,  
a zdaj se je naša želja izpolnila!  
Zato Vaju toliko bolj prisrčno pozdravljamo!

Pozdravljajo Vaju tudi naši starši,  
naši bratje in sestre.

Pozdravljajo Vaju še posebej  
naši bolniki in onemogli rojaki!

Vsi, prav vsi smo potrebni Vajine pomoči:  
od našega patra Valerijana pa prav do  
najmlajšega slovenskega otroka.

Kaj ne, da nam bosta pomagali?

Saj vesta, da se moramo še dosti učiti, peti in igrati.  
Ne smemo pozabiti materinega jezika!

Hočemo ostati dobri in verni slovenski otroci!

Dosti dela in skrbi bosta imeli z nami.

A dobrí Jezus, ki je zelo zelo bogat,

Vama bo vse poplačal!

Bog Vaju živi, častiti naši sestri!

(Iz pozdrava sydneyjskih otrok)



Pri Sv. Rafaelu ob  
priliku ponovitve obljud  
novodošle s. Mirjam

# Z vseh vetrov

**V SALZBURGU** se pripravljajo na obhajanje 1200-letnice, kar je bila zgrajena prva stolnica (leta 774), ki je obenem najstarejša cerkev v Avstriji. Zgradil jo je sv. nadškof Virgil, irski misijonar, ki ima zasluge tudi za nas. On je poslal svojega kornega škofa sv. Modesta med naše prednike na Koroško. V Salzburgu bodo ustanovili poseben muzej, ki naj bi bil spomenik te visoke obletnice krščanstva dežele.

**ST. VINCENT de PAUL SOCIETY** je bila nekdaj znana v naši domovini pod imenom **Vincencijeva konferenca**. Je ena izmed najbolj znanih svetovnih verskih ustanov za podpiranje ubogih. Zbira pomoč v denarju in blagu in deli med potrebine. Člani in članice ustavnice pa žrtvujejo še več: dajejo ustanovi tudi svoje delo in čas. Načelo ustanove je, da je treba potrebnim pomagati osebno, ne samo uradno, kot delajo navadno vse državne dobrodelne ustanove. St. Vincent de Paul Society praznuje letos 50-letnico, odkar je začela delovati tudi v Avstraliji. Prva njena postojanka je bila v Newtownu pri Sydneju. Danes ima po vsej Avstraliji nekaj nad sto postojank.

**GIBANJE "OGNJIŠČARJEV"** — Movimento Focolare — je že nekaj let precej znano tudi v Sloveniji. Nima kot tako nič opraviti z mesečnikom OGNJIŠČE v Kopru, čeprav ga list od časa do časa omenja med drugimi dobrimi ustanovami, ki so priporočila vredne. Gibanje Ognjiščarjev je čisto laična ustanova, ne kakšen samostanski red. Med svojimi člani poglablja versko znanje in se trudi za bratske in sestranske odnose med ljudmi. Ustanovila je gibanje v Italiji po vojni neko CHIARA LUBICH, ki po prednikih gotovo ni Italijanka. Še živi v Italiji. Novo je to, da je to ženo melbournski nadškof Knox uradno povabil na evharistični kongres. S tem ji je dal priznanje, da je njen delo v popolnem soglasju z nameni kongresa. V Avstraliji imajo Ognjiščarje — bolje rečeno: Ognjiščarke, ker so po večini dekleta, svojo ustanovo v Kew, Vic. Izdajajo tudi svoj mesečnik FOCOLARE NEWS.

**V ZDRAŽENIH DRŽAVAH AMERIKE** je nekako 15 milijonov ljudi na javni podpori — "welfare". Njihovo število je samo v enem letu naraslo od 10 do 20 odstotkov. Tako je država izdala v letu 1971 za javne podpore blizu 18 bilijonov dolarjev. Leto prej je pa šlo v ta namen le kakih 14 bilijonov. Med podpiranimi iz javnih virov je zelo visoko število brezposebnih. Iz vsega tega bi se dalo sklepati, da je Amerika socialno silno lepo urejena. Toda neki komentator veliko pove, ko pravi: Ako bo javna podpora še naprej tako naraščala, kmalu ne bo več človeka, ki bi hotel delati . . .

**GEORGE McGOVERN**, ki bi rad postal ameriški predsednik, obeta, da bo sedanje ameriške javne podpore vse preuredil, ako ga izvolijo za predsednika. Pod njegovim predsedstvom ne bo več bogatih in revnih, zakaj on bo vzel bogastvo bogatim in ga dal revnim. Javne podpore bo država dajala le še takim, ki niso zmožni dela in zasluga. Brezposlenih, ki so sicer dela in zasluga zmožni, ne bo več. Visoki zaslужkarji, ki jim letni dohodek seže v sto tisoč, bodo krepko obdavčeni — tudi do 77% svojega "zasluga".

Tako v svojih govorih obeta McGovern — če ne bo ostalo samo pri obljudbah . . .

**KEDNE IN PRAVE ŠKOFIJE** je Vatikan ustanovil v tistih pokrajinal Poljske, ki so pred vojno spadale pod Nemčijo. Rečeno je bilo doslej, da nove meje še niso mednarodno priznane, zato morejo škofje v tistih krajin biti samo administratorji, nekako začasno nastavljeni. Zadnje čase se je zahodno nemški kancler Brandt teliko dogovoril s Poljsko in Sovjetijo, da so meje kolikor toliko priznane od obeh strani. Vatikanu se je zdelo to dovolj, da je ustregel poljskim škofom, ki so že davno pritisnali, da naj se to zgodi. Vatikan se je s svojo odločitvijo zameril tistim v zahodni Nemčiji, ki so politično v opoziciji zoper Brandta in njegove načrte. Opozicija je sicer zelo močna, vendar se je Vatikan ni ustrasil.

**JE ZDAJ KOPERSKA ADMINISTRATURA** škofa Jenka na vrsti? Ozemlje njegove apostolske administrature, kot se uradno imenuje, je pred vojno spadalo pod tri škofije: Gorica, Trst in Reka. Bilo je pod Italijo. Današnje meje med Italijo in Jugoslavijo na tem ozemlju so nastale leta 1954 na podlagi "londonškega sporazuma" o delitvi STO — Samostojnega Tržaškega Ozemlja. Rečeno in zapisano je bilo, da dobita obe državi vsaka svoj del v administracijo, ne v dokončno posest. Vendar sta kmalu obe raztegnili suvereno oblast vsaka na svoj del in vsaj molče je to delitev priznal ves svet. Kljub temu je Italija ostala pri trditvi, da ji mora nekoč pripasti tudi zona B tržaškega ozemlja. Z ozirom na to stališče Italije, Vatikan čaka z odločitvijo v zadevi Kopra in škofa Jenka. Po odločitvi na Poljskem to čakanje menda ne more biti več upravičeno.

**ALI BO PAPEŽ ODSTOPIL?** Papež Pavel bo odstopil, ko bo v septembru 75 let star. Papež ne bo odstopil, ko bo 75 let star. Taka vprašanja in take trditve smo brali v svetovnem tisku že kakšno dobro leto. Nekateri so vedeli celo povedati, kje bo preživljal svoj "penzion". Papež sam na vse to menda ni še nič odločilnega rek, drugi "vatikanski viri" pravijo, da je vse to prazno ugibanje. Bilo bi res nekaj zelo novega, če bi papež odstopil. Ni čudno, da časnikarji pre-

žijo na tako možnost. Eilo bi tudi "novega" pisanja brez konca in kraja. Morda pravi cirkus.

**O P. STANKU PODERŽAJU** piše v angleškem jeziku kalkutski list **The Herald**. Poroča, kako je pater v svoji fari "na kmetih" blizu Kalkute organiziral neke vrste udarniško delo. Nujno potrebno je bilo zgraditi ceste, mostove, poglobiti struge rek in še kaj. Ob povodnjih je bila vsa okolica zalita z vodo in ljudje so jo morali da pasu gaziti, če so hoteli kam priti. Pater je nagovoril ljudi v svoji fari: katoličane, muslimane in hinduje, da so se skupno zavzeli za udarniško delo. Večje skupine vseh treh ver so izmed sebe izvolile po tri voditelje dela, vsak od treh je druge vere. Delo odlično napreduje. Ljudje tudi sami zbirajo med seboj potrebitno gradivo in denar, veliko pomaga tudi **CARITAS INDIA**. Pri vsem tem velikem podjetju se je naš misijonar izkazal za izredno uspešega organizatorja. Sam pa zdaj nima pri stvari posebnega posla, udarničarji se samo tedaj zatečejo k njemu, če treba razsoditi kako pritožbo ali nesporazum.

**PATER PODERŽAJ** tudi sam omenja to veliko podjetje v svojem pismu na MISLI, ko obenem pošilja iskreno zahvalo za prejete darove. Za eno samo novo cesto so udarniki podrli kakih 4,000 dreves, med njimi kar tisoč kokosovih palm. Tudi kako hišo, ki so seveda tam vse iz ilovice, ljudje radi žrtvujejo, češ: hišo si bomo že drugje zgradili, prepotrebne ceste pa ne moremo. Pater se čudi, zakaj največje nasprotovanje temu delu prihaja od protestantov in komunistov. Kaže, da "ekumenski" duh še ni segel med protestante v Indiji. Bo treba še dokazovati, da bi bilo bolj prav pomagati, ne nasprotovati.

**UPOKOJENI ŽUPNIK JURIJ TRUNK** v San Francisku bo 1. septembra dosegal svoje 102. leto življenja. Nič ni slišati, da bi ga kaj oviralo na poti do tega. Je še vedno čvrst in svojo starost odlično prenaša. Samo to se ne more več reči o njem, kot smo doslej dostavljali: še vedno piše svojo tedensko kolono v clevelandskem **Amerikanskem Slovencu**. Bo že nekako leto dni, odkar te kolone ni več. Morda je zato ni, ker ni več potrebitno agitirati za mejo na Odri. Saj je Willi Brandt potegnil z g. Trunkom, čeprav verjetno njegove kolone ni bral . . .

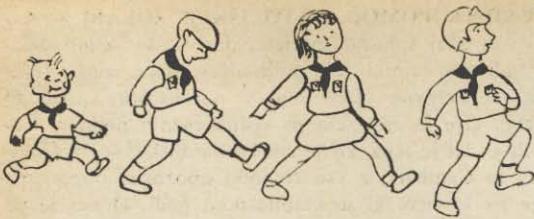
**TOBIN  
BROTHERS**  
funeral  
directors

**VLADNA POMOČ KATOLIŠKIM ŠOLAM** v Avstraliji je zdaj splošno sprejeta, dasi se še vedno oglašajo tudi nasprotniki. Vse politične stranke, enako federalna ter državne vlade vsaj v načelu sprejemajo to zahtevo. Gre le za način in višino raznih podpor. Komaj deset let je tega, ko je stavka katoliških šol v Goulburnu in Camberri z vso resnobo opozorila odgovorne kroge na krivico, ki se katoličanom godi. Danes je pa že nevarno, da si vlada in opozicija skočita v lase z očitki, kdo je bolj naklonjen vladni podpori katoliškim šolam in kdo manj.

**O POGOSTNIH STAVKAH** v Avstraliji piše glasilo adelaidske nadškofije: Nesrečne stavke povzročajo velike neprijetnosti prebivalstvu in tudi težke probleme. Toda tisti med nami, ki štrajke brez premislike samo obsojajo, naj bi vedeli še kaj drugega. Za večino stavk tiči občutek delavstva, da ga delo-dajalci izžemajo, zato seše po edinem orožju, ki ga ima — po štrajku. Dokler bodo razni poglavarji v državah govorili o naraščanju cen in se zoper to pritoževali, nič pa ne rekli zoper ogromne dobike profitarjev, tako dolgo bo ta občutek med delavci ostal. Da ta občutek rdeči delavski voditelji temeljito izrabljajo v svoje namene ter jim mnogi naivneži nasedejo, je pa tudi res. Obljubljajo veliko, kaj dajo, pa dobro vedo vsaj naseljenci iz dežel komunističnih diktatur.

**KNJIGA SPOMINOV** izpod peresa kardinala Mindszentyja, o kateri smo poročali v marčevi številki, po vsej verjetnosti ne bo izšla. Vsaj ne za časa kardinalovega življenja. Tako pravi poročilo iz Dunaja, kjer zdaj živi madžarski kardinal. Ko se je Vatikan pogajal z rdečo madžarsko vlado za kardinalov odhod na svobodo, je bil namreč eden pogojev tudi ta, da kardinal ne bo dajal nobenih javnih izjav ali izdal v tisku kar koli z ozirom na svoja doživetja pod komunizmom. Torej **molk** — visoka cena za teh nekaj let svobodnega življenja, ki so ostala mučencu po letih zapora in krvivne sodbe ter vseh muk in ponizanj. Pogoj, s katerim kljub osebnim svobodi kardinal še ni svoboden. Verjetno mu prizadeva več trpljenja kot azil zadnjih let na ameriški ambasadi. Ne verjamem, da je vedel za pogoje, ko je odhajal iz svoje domovine.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM	
NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDEONONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	



# KOTIČEK NAŠIH MALIH

## DRAGEMU OČKU

OČKA MOJ,  
V DAR ZA GOD TI DAM  
— SRČEK SVOJ.  
NIMAM SREBRNIKOV  
V ŽEPU SVOJEM  
— PESMIC STO, ČE HOČEŠ,  
TI ZAPOJEM.  
DA DOŽIVEL BI  
ŠE MNOGO LET —  
ŽELI  
IZ VSE DUŠE  
SINKO TI!

Dragi otroci! Gornja pesmica mi obuja lepe mla-  
dostne spomine. Ne le spomine na očka, ki me je v  
zahvalo zanjo objel, čim jo je tisto nedeljo navsezgo-  
daj našel v "Mladem Slovencu" — mladinski prilogi  
dnevnika. Tudi zato mi je pesmica draga, ker je ena  
mojih prvencev, prav gotovo pa prva, ki je prišla v  
tisk. Takrat sem imel menda dvanaest let ali tako  
nekako. Če bi takrat ne začel teden za tednom ob-  
javljati svojih sestavkov v "Mladem Slovencu" —  
bi si danes morda ne upal urejevati MISLI.

Zato: imate svoj kotiček — pište vanj!

Ste očku voščili za OČETOVSKI DAN? Upam, da  
niste pozabili. Opišite, kako je bilo! Najboljše spise  
bom objavil, prvi pa bo dobil nagrado. Do konca sep-  
tembra mora priti vaše pismo na uredništvo. Boste kaj  
napisali? Veselo na delo! — Urednik.

**Dragi kotičkarji!** Danes pa imam veselo novico za  
naš otroški kotiček. Rad bi vam povedal, da sta prišli  
k nam v Sydney dve sestre. Sestra Mirjam je prav  
slovenska (ker ne zna nič angleško), sestra Ksaverija  
pa zna že malo angleško, pa še francosko in malo kitaj-  
sko (zato ni toliko slovenska). Prav rad pa imam obe  
in tako tudi drugi otroci. Vsi jih radi obiščemo. Sestra  
Ksaverija nam da piškote ali bonbone, pa še čaj nam  
skuha včasih. Medtem ko čakamo, se pa igramo s se-  
stro Mirjam, ki nas ima tudi rada.

Želim, da bi se tudi sestre med nami počutile tako  
kot v eni družini. Zato jim kličem: Dobrodošle!

Lep pozdrav vsem otrokom, ki berejo Kotiček. —  
Andrej Kobal, Bass Hill, N.S.W.

**Dragi kotičkarji!** Ko pridejo MISLI, hitro pogledam  
naš Kotiček. Zvečer pa mi ata pomaga brati, saj kak-

## DRAGI OTROCI!

Letos 22. junija je na  
Prahran College of  
Technology diplomiral  
med melbournsko slo-  
vensko mladino kaj do-  
bro znani STANKO  
PENCA. Diploma of  
Business Studies (Ac-  
counting) je v njegovem  
žepu in zdaj si z njo ter  
pridobljenim znanjem že  
služi kruh kot računo-  
vodja neke paroplovne  
družbe. Dasi malo po-  
zno, Stanku k prejemu diplome iz srca čestitamo!



Stanko je bil rojen v begunski družini, ki se je naj-  
praj izselila v Argentino. Zato mora za svoj rojstni kraj  
zapisati: Buenos Aires. Osem let je imel, ko je s starši  
in sestrico Kristino prišel v Avstralijo. Najprej je ho-  
dil v katoliško farno šolo v Kew, nato v St. John's v  
Hawthorn, maturiral pa je na znani katoliški šoli Mar-  
cellin College v Bulleenu. S tem si je odprl vrata za  
zadnje štiri leta študija in prišel do svojega poklica.  
Takoj po prihodu v Avstralijo se je vpisal s sestrico  
tudi v našo Slomškovo šolo, da ne bi pozabil materinega  
jezika. Pri vseh naših šolskih nastopih je sodeloval.  
Marsikdo se ga bo še spomnil iz igre "Mačega in pa-  
storka" ali pa "Kekec in Mojca", pa tudi iz raznih  
naših materinskih proslav.

Stanko je kljub rojstvu na tujem in svojim angle-  
škim šolam še vedno slovenski fant. Ni se odtujil  
svoji slovenski družini, niti slovenski družbi. Tudi slo-  
venski jezik je pri njem še vedno cenjen in nič slabše  
mu ne teče kot angleščina. Zato so starši na takega  
sina lahko upravičeno ponosni. Upajmo, da se bo  
Stanko tudi v bodoče udejstvoval v javnem življenju  
in delovanju naše narodne izseljenske skupine.

šne besede ne znam prav izgovoriti. V slovensko šolo  
ne morem hoditi, ker smo predaleč iz mesta. Slovensko  
pa vseeno nočem pozabititi. Ko bomo šli v Slovenijo  
na počitnice, bom s staro mamo govorila samo  
slovensko. Gotovo bo vesela. Včasih ji pišem. Tudi takrat  
mi pomaga ata in mi popravlja besede. Zato pa še rajši narišem v pismo nekaj rožic, ki stari mami  
še več povejo kot moje čačke. — Anamarija Vider,  
Drouin, Vic.

# Avstralske Slovenije

**PERTH, W.A.** — Ko sem v julijski številki MISLI bral zanimivo opisovanje Tomaža Možina o obisku otoka Bali, sem začel vrtati po možganih, kje sem to ime nedavno bral. In sem se spomnil. Imam namreč nekaj starih številk koroškega lista "Vera in dom", ki sem jih kot draga slovensko besedo stisnil v kovčeg ob odhodu iz Austrije čez morje. Še vedno jih rad vzamem v roke. V 9. številki petega letnika (1953) je o Baliju tole zapisano:

Otok rož bi lahko imenovali Bali v Malajskem oceanu. Prebivalci strastno ljubijo rože; mledo ter staro se krasí z njimi. Pokrajina je kakor en sam rožnat vrt. Nedavno se je nekemu Evropejcu tole pripetilo: bival je s svojim slugom v neki vasi. Tik pred vasjo srečata ženo z veliko košaro samega cvetja. Pred njima je šlo več starejših in otrok. Žena je dajala zastonj vsakemu mimoidočemu po en cvet, tako tudi Evropejcu in njegovemu slugi. Ko jo ta vpraša, čemu deli rože in zanje ne zahteva ničesar, je odgovorila: "Glej, moj vrt je poln cvetja. To mi je Bog podaril, da z njim razveselim tudi one, ki nimajo rož."

Tomaž kakega cvetja posebej v članku ni omenil, je pa napisal, da ima otok več kot 10.000 templjev in verskih vrtov. No, kjer so vrtovi, je tudi cvetje. — Lahko pa izluščimo iz gornjega zapiska zase lep nauk: Lepo je deliti z drugimi, kar imamo sami. Pa ne samo s tistimi, ki so nam dragi in jih poznamo. Tudi nebistvena preprosta cvetka, tudi samo topla beseda in iskren smehljaj — vse te malenkosti lahko spremenijo naše odnose, ki naj bi bili bolj človeški, bolj nesebični, bolj po božji volii. Saj smo vsi med seboj bratje in sestre, kot je bilo že tolkokrat poudarjeno tudi v naših MISLIH. — Roman Pozman.

Še ena slika, ko je zboroval "Migrant Advisory Council" Liberalne stranke N.S.W. Prime Minister McMahon v razgovoru s skupino delegatov raznih narodnosti. Gospa T. Lajovic, ki se je s svojim možem M. Lajovicem udeležila zborovanja, je predzadnja na desni.

**LIVERPOOL, N.S.W.** — že dolgo časa sem v Avstraliji, marsikaj sem videl in marsikaj doživel. Naj se enkrat tudi jaz oglasim in pozdravim rojake širom našega kontinenta.

Mnogo nas je že. Nekateri so prišli prej, drugi pozneje, vsi pa z enim ciljem: v boljše življenje. Koliko je bilo v teku let že poskusov, da bi se po domače združili v kakšnem kotu in po domače pokramljali: starejši v svojem krogu o svojih skrbeh in v obujanju spominov, mlajši pa v svojem krogu, da se med seboj spoznajo in tesneje povežejo. In kaj smo doslej dosegli? Kar priznajmo, da ne dosti.

Glavni vzrok je menda v tem, da sami sebi ne zavupamo. In tako hitro padejo neumestni očitki: ta je z Italijani, ta vleče z Nemci, oni v Srbci in ne vem kaj še vse . . . Dalje so imeli eni srečo, da so uspeli in se povzdignili malo više, drugi so imeli morda nesrečo in take razmere, da so za stopnico niže. Eni imajo otroke in mislijo samo nanje, drugim pa je avto in udobnost več kot slovenska družba. A prvih vsaj otroci pozneje morda ne bodo pozabili, druge pa avto ne bo obiskal, ko bodo enkrat ostareli. Sam imam kopico otrok, ki sva jih z ženo zredila s težkim delom in žulji. Zdaj so že poročeni, midva z ženo pa srečna, ko jih obiskujeva, oni pa naju.

Kar je res, je res — vsakdo naj malo vase pogleda in presodi, kaj je oz. kaj ni doprinesel za skupnost. Škoda, da nismo kot skupnost v eni družini. No ja, vsaj v Merrylandsu je pa le zrasel božji hram za vse, zatočišče slovenskih vernikov, kjer naj bi se vsi brez razlike počutili kakor doma. Vsaj cerkev naj nas druži, da pozabimo razlike in se kot čreda zberemo okrog pastirja.



PHOTO STUDIO  
**VARDAR**

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,  
MELBOURNE, VIC.  
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,  
svatbene, družinske ,razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-  
bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA  
OBLAČILA.**

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in  
nedeljah od 9—v.



Govorimo slovensko

VAŠ FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

V Veselovem me moti le to, ker sem vajen v avstralski cerkvi, da pride po službi božji duhovnik pred cerkev med ljudi, ko odhajajo. Z marsikaterim se pogovori, marsikaterega malo potolaži in izmenja prijazno besedo, da bolj veseli odhajamo domov. Tako se čreda še bolj zaveda svojega pastirja in on nje. Ali ne bi bilo lahko tako tudi pri nas? — Upam, da se s tem nisem nikomur zameril, saj nisem mislil slabo — malo kritike je pa včasih tudi dobro, dokler človek pošteno misli. — Pepče.

Op. ur.: Seveda Vam odkrite besede ne bo nihče zameril. Z ozirom na to, naj bi duhovnik po maši prišel pred cerkev, pa lahko dodam par besed iz lastne izkušnje, ki se od izkušnje sydneyjskega patra najbrž nič ne razlikuje. Pri mašah v naših manjših naseljih je to včasih mogoče, pa še takrat nekateri kar hitro odhite domov. Običajno pa čaka kar čedna vrsta ljudi pri zakristijskih vratih takoj po maši: eden naroča maše, drugi prinese naročnino za MISLI, tretji hoče krstni list, četrti se hoče pomeniti za krst ali poroko, peti bi želel slovensko knjigo itd. Bi lahko še našteval. Včasih mine pol ure ali še več — ljudje pred cerkvijo pa se medtem razidejo. Vsega tega avstralski duhovnik nima, po maši navadno gotovo ne. Naši ljudje pa najraje porabijo príliko, ko se udeleže slovenske maše, da urede tudi te in podobne stvari. Včasih se nam izseljenskim duhovnikom tudi mudi takoj po maši v drugo cerkev, včasih čaka krst ali

poročni par . . . Dragi Pepče, me res zanima, kako bi Vi rešili ta problem, saj na dveh krajih naenkrat pri najboljši volji ni mogoče biti. In brez dvoma je lažje beležiti vse naročeno v zakristiji na mizi, kakor pred cerkvijo na dlani leve roke.

**CONCORD, NSW.** Prav zelo se moram zahvaliti p. uredniku za članek v junijski številki: Porabski Slovenci. Tako sem se spomnil na povest Lojza Kozarja: MATERINA RUTA. Bila je med knjigami Mohorjeve iz Celovca in jo gotovo mnogi imate. Jaz sem to povest z zanimanjem kmalu prebral. Le približno sem vedel, kje se povest vrši, imen omenjenih krajev pa nisem prav nič poznal. Ko sem prebral članek v MISLIH, sem sklenil kar najprej mogoče spet brati povest in zraven gledati na zemljepisno karto v MISLIH. Kmalu se mi je posrečilo najti čas za ponovno branje. In sem bral z veliko večjim užitkom. Priporočam še drugim, da naredite tako. Ne bo vam žal. Na dveh skrajnih koncih slovenskega ozemlja imamo rojake pod tujo oblastjo: V Porabju in v Benečiji. Ne izgubimo zanimanja zanje in ljubezni do njih! — Pepe Metulj.

**CAULFIELD, Vic.** — M. Ksaverija je odšla od nas. Tiho kot je prišla, prav tako na tihem nas je tudi zapustila . . . Sicer zadnje dni to ni bila nikaka tajnost več, vendar mnogi izmed nas niso vedeli in morda še danes ne vedo. Pač iz raznih razlogov našo cerkvico v Kew le malokdaj od znotraj vidijo. Tudi

jaz sem novico prejela le po ovinkih, nisem pa mislila, da bo šlo tako na hitro roko. Moj namen je bil iti še zadnjo nedeljo v juliju k slovenski maši in se tam posloviti od naše priljubljene M. Ksaverije ter ji želite srečno fot in mnogo uspehov na novem domu v Sydneju. Pa sem zopet po ovinkih zvedela, da nam jo je p. Jenko že sredi tedna odpeljal . . .

Draga nam m. Ksaverija, vsi Vas bomo pogrešali, najbolj pa naše sestre in otročiki, pa tudi naša duhovnika. In seveda tiste žene in matere, ki so se tako rade pogovorile z Vami, Vam zaupale svoje težave, Vi pa ste jih vedno s svojo materinsko ljubezni in razumevanjem znali potolažiti. Osvojili ste si naša srca s toplino svoje notranjosti ter vedno nasmejanim obrazom. Želela bi, da bi tudi Slovencem v Sydneju prinesli vse to, kar ste razdajali nam, prav posebno pa ljubezni, ki smo jo vsi tako potrebeni.

Naj Vam bodo te skromne besede dokaz naše hvaljenosti za ves trud in delo med nami in obenem slovo od — Minke Peršičeve.

**BARRACK HEIGHTS, N.S.W.** — Bala sem se, da MISLI ne bom v redu prejela, ker smo spremenili naslov, pa se — hvala Bogu — niso nikamor zamešale na pošti. Težko bi jih pogrešali v naši hiši. Z užitkom sem prebrala odlomke Karla Mauserja. Vsaka družina bi se morala zavedati, kaj je njena dolžnost do otrok v tujini. Žal je toliko staršev zanemarilo slovenstvo svojih sinov in hčera . . .

Naš Branko je bil prav vesel, ko ste objavili v listu njegovo križanko. Pravi, da se bo še spravil na delo. Angleška križanka bi mu šla lažje od rok, saj hodi v angleške šole. Vendar ima tudi s slovenskimi križankami dosti veselja (Branku k njegovemu trudu in tudi oblubi samo čestitke! — Op. ur.).

Pismu prilagam izrezek iz časopisa, saj vem, da urednika taka stvar zanima. Sem mislila, da bo kdo drugi kaj poslal, pa se moram sama "pohvaliti". Dne 3. junija je "Illawarra Mercury" objavil poleg članka tudi sliko, na kateri sem jaz in moj nečak Ivan Debeljak. Drugega junija je bil namreč v Wollongongu Bake-a-Cake Fair, na katerem smo nastopili tudi Slovenci. Kot vidite, sem dobila prvo nagrado za najboljše pecivo, naš slovenski "štant" pa je dobil prvo nagrado kot najlepši od vseh. Nastopalo je precej narodnosti. Naše društvo "Planica" se je res postavilo.

Naj se na tem mestu zahvalim Slovencem v Sydneju, zlasti gospe Košorokovi in gdč. Dušici, za slovenske narodne noše. Narodne noše so naš nastop zelo pozivile.

Iskreno pozdravljam vse rojake po širni Avstraliji. — Ivanka Žabkar.

Vam in "Planici" tudi naše čestitke! — Urednik.



Solarček priteče domov: "Mamica, jaz znam že prav vse. Lahko si ponosna name."

"Ne bodi no tako domišljav", ga pokara mama.

"Res, res! Učiteljica je danes pred vsem razredom rekla, da mene ni mogoče naučiti nobene reči."

## VAŽNA OBJAVA NEDRŽAVLJANOM!

NASELJENCI, ki še niste prejeli avstralskega državljanstva, ali veste, kaj je Vaša dolžnost v mesecu SEPTEMBERU? PRIJAVITI SE MORATE pristojnemu emigracijskemu uradu (Office of the Department of Immigration). Formular navadno razpošljejo emigracijski uradi na zadnje naslove nedržavljanov. Če ga iz kakršnega koli vzroka ne debite, ste se dolžni prijaviti sami. Formular je na razpolago na vseh emigracijskih uradih in tudi na vseh poštnih uradih, ki sprejemajo poleg pošte tudi denar (Money Order Post Office). Formular je kaj preprost: napisati morate svoje ime, točen naslov, svoj poklic in če ste poročeni oz. samski. Pazite, da ne zamenjate imena in priimka! Pišite čitljivo, najbolje z velikimi tiskanimi črkami! Formular oddaste brez znamke v poštni nabiralnik.

Tu so naslovi emigracijskih uradov:

**SYDNEY:** Commonwealth Centre, Chifley Square, Cnr. Phillip and Hunter Streets. (Tel. 20342).

**MELBOURNE:** Ground Floor, Commonwealth Centre, Cnr. Latrobe and Spring Streets, (Tel. 662-2011).

**BRISBANE:** Ground Floor, Commonwealth Offices, 224 Adelaide Street, (Tel. 31-0101).

**ADELAIDE:** Cresco House, 106-110 North Terrace, (Tel. 513681 and 514961).

**PERTH:** Wapet House, 12-14 St. George's Tce., (Tel. 250521).

**HOBART:** C.M.L. Building, 54 Argyle Street, (Tel. 343488).

**CANBERRA:** Barton Offices, and Melbourne Buildings, West Row, City. (Tel. 730412).

**DARWIN:** Moonta House, Mitchell Street, (Tel. 6781 and 6782).

**WOLLONGONG:** 86-88 Market Street, (Tel. 299999).

**TOWNSVILLE:** Hibernian Building, 440 Flinders St., (Tel. 716905 and 716906).

**NEWCASTLE:** 2-4 Pacific Street, (Tel. 21351).

Prijava enkrat letno je res najmanj, kar sploh more država zahtevati od priseljencev-nedržavljanov. Način prijave je obenem tako preprost, da ni vzroka za opuščanje. Žal so mnogi, ki jim je tudi to odveč, kasneje pa se izgovarjajo na nepoznanje zakonov in jezika.

Pokažimo svojo vestnost v septembrski prijavi! Če se letos še nisi prijavil, storil to čim prej!

## REŠITEV KRIŽanke AVGUSTOVE ŠTEVILKE

**Vodoravno:** 1. vozek; 7. osmedeset; 8. ropar; 9. cistrona; 10. Vikingi; 12. naprava; 15. izdelek; 19. ostanelek; 22. Levstik; 23. bedro; 24. računstvo; 25. rutka.

**Navpično:** 1. varovati; 2. zapik; 3. koren; 4. bencin; 5. odstop; 6. osnova; 11. ivje; 13. rana; 14. anekdota; 16. drvača; 17. letina; 18. kokati; 20. Tabor; 21. nadut.

Pravilno so križanko rešili: Jože Grilj, Vinko Jager, Lidiya Čušin, Anton Šajn, Anica Cuderman, sestra Silvestra, Ivanka Študent, Francka Anžin in Angela Lilija.

Žreb je določil nagrado **Lidiji Čušin**.

## PHOTO STUDIO

# ERIC

267 High St., PRESTON, Vic. 3072

Tel. 480-1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvorazrednih fotografij za:

— POREKE —

— KRSTE —

— RAZNE DRUŽINSKE SVEČANOSTI —

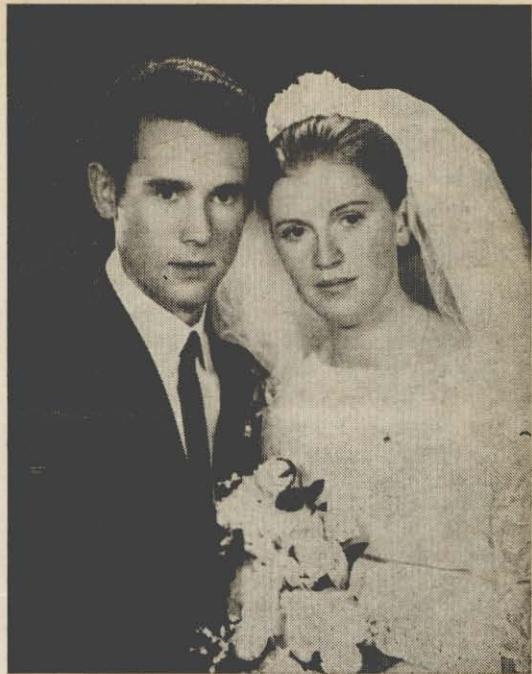
Seveda tudi za reprodukcije in povečave  
(črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča

### VAŠ DOMAČI FOTOGRAF

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke  
V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence,  
bonbonjere in ostale poročne potrebščine.

**Seveda govorimo slovensko**

Odprto tudi ob sobotah in nedeljah



### STEBRIČEK

V H O . O R A

P O . E K

A R . T A

N O . O D

I V . L I

K O . O K

S L . L T

L O . O L

O N . N A

K I . A D

Z L . S A

P O M O . O K A T

P O J A V . N H O V O

Namesto pike sredi vsake vrste črk STEBRIČKA bi morala biti črka, s katero se konča leva beseda in obenem začenja desna. Če ti bo uspelo vstaviti namesto vsake pike pravo črko, boš po sredi navzdol dobil — kaj?

Rešitve pošljite uredništvu najkasneje do 30. septembra. Nagrajena bo določil žreb.

Gospa gre po cesti in zagleda v jarku pijanca, ki se je ravno poskušal zopet postaviti na noge.

"Ubožec! Res bi rada vedela: ali ste revež, ker ga pijete, ali pa pijete, ker ste revež?"

"Jaz pijem, ker sem žejen", se odreže vinski bratec.

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

**CONTINENTAL**

## GALA

### RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2  
in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne  
dneve, obletnice . . . ) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

BERAČEVO MAŠEVANJE: 'Gospa, če mi ne boste ničesar dali, vas bom toplo priporočil svojim tovaršem . . .' \*

"Da, gospod sodnik, prav tako je, kot sem vam povedala. Mož je bil do mene krut. Pomislite, krožnik je razbil na moji glavi . . ."

"Dovolite, gospa, vprašanje: Ali vas je morda mož po tem dogodku prosil odpuščanja in se skušal z vami spraviti?"

"Ne, gospod sodnik, tega pa ni utegnil. Rešilni vozga je odpeljal še predno je prišel k zavesti."

"France, ali veš, zakaj so ribe neme?"

"Kar daj glavo pod vodo in poskusi govoriti, pa boš vedel zakaj!"

Ribničan, ki je po Ljubljani prodajal suho robo, je imel slab dan za kupčijo. Sreča ga prijazen Ljubljančan in mimogrede ogovori: "Kako gre, oča, kako?" — "Slabo, slabo! Kakor kaknemu bolniku: vsake tri ure po eno žlico . . ." odvrne slabe volje Ribničan.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

## STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

### LICENSED LAND AGENT:

Posegaže pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKII S polnim zaupanjem se obračajte na nas  
v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

"Gospod župnik, ali bi bil greh ogoljufati Žida?"

"Prijatelji, ne delajte si vendar nepotrebnih skrbitev. Greh bi že bil, toda takih Židov, ki bi se dali opehariti, na svetu ni."



TIŠKARNA

## POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela



## VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.



- \* Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- \* Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- \* Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE SAMO \$647.00  
NA ENO STRAN \$370.00

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10  
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)  
MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB \$682.90

POSLUŽUJTE SE VASE POTNIŠKE AGENCDE



72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne  
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.  
TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733  
V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

## ZELITE

urediti in olješati kuhinjo ali kopalnico?  
Obračite se na domače podjetje

## MARTIN ADAMIČ

8 Dixon Street, Malvern, Vic. 3144  
Telefon: 50-3905

V razprodaji imamo veliko zaloge  
keramičnih ploščic vseh vrst po zelo  
zmerini cen!

Priporočamo se za večja ali manjša dela!

## BOFERSKI POUK V SLOVENSCINI

Nudi ga vam z veseljem

## "FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165  
N.S.W.  
TELEFON: 72-1583



PRIDITE OSEBNO,  
TELEFONIRAJTE  
ALI PIŠITE:

## TURISTIČNA AGENCIJA

## Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.  
Tel.: 33-4155

▼ URADU: RADKO OLIP

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejujemo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širok sveta
- izpolnjujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo

Vsek dan lahko potujete v Jugoslavijo in nazaj za samo:

**\$682.90**

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNII!  
Za ZDRAVNIŠKO  
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE  
(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

**ZIVLJENJSKO** (Life Insurance)  
Vam je na razpolago

## HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podpora katoliške organizacije, ki ne dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbournu morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

299 La Trobe Street,  
MELBOURNE, Vic. 3000  
Tel. 67-7345